

Projekt

z dnia 9 stycznia 2015 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W MIESZKOWICACH**

z dnia 2015 r.

w sprawie rzyżenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice na lata 2014 - 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. O samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. , poz.. 594 z późn. zm.), art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.)na wniosek Burmistrza Mieszkowicach Rada Miejska uchwala:

- § 1. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice na lata 2014 -2020.
- § 2. Wykonanie uchwały zleca się Burmistrzowi Mieszkowic.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Henryk Rzepczak

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Mieszkowice
na lata 2014-2020

2014

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	4
1. STRUKTURA STRATEGII	4
2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII	6
3. OCENA WDROŻENIA STRATEGII OBOWIĄZUJĄCEJ DO 2013 ROKU	17
II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA.....	22
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY	22
2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	22
3. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	24
4. DEMOGRAFIA.....	25
5. GOSPODARKA	26
6. BEZROBOCIE	28
7. RÓWNOŚĆ PŁCI.....	31
8. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	32
9. BEZDOMNOŚĆ	34
10. EDUKACJA	35
11. KULTURA	36
12. SPORT I REKREACJA.....	38
13. TURYSTYKA	39
14. SYTUACJA DZIECKA.....	43
15. OCHRONA ZDROWIA	47
16. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	50
17. POMOC SPOŁECZNA	51
18. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	61
19. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	64
20. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	70
21. SEKTOR POZARZĄDOWY	78
22. ANALIZA SWOT	81
23. PODSUMOWANIE DIAGNOZY.....	87
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	89
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	89
2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI.....	106
3. RAMY FINANSOWE	107
4. PROGRAMY I PROJEKTY	107
IV. UWAGI KOŃCOWE	110

WSTĘP

Zarządzanie strategiczne oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwia dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu. W zakresie polityki społecznej na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego) podstawową rolę wśród tego typu planów pełni strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki szeroko rozumianych kwestii społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Niniejsza strategia została opracowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Mieszkowicach przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Pomoc zewnętrzna polegała głównie na doradztwie i systematyzacji układu głównych elementów wypracowanego dokumentu.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci.

Dokument ma charakter kilkuletni; został przygotowany na lata 2014-2021. Jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno-programowych) tworzenia dokumentu. Obejmuje również ocenę stopnia wdrożenia poprzedniej strategii, dla której rok 2013 zamyka okres programowania.

Część diagnostyczno-analityczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet, skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

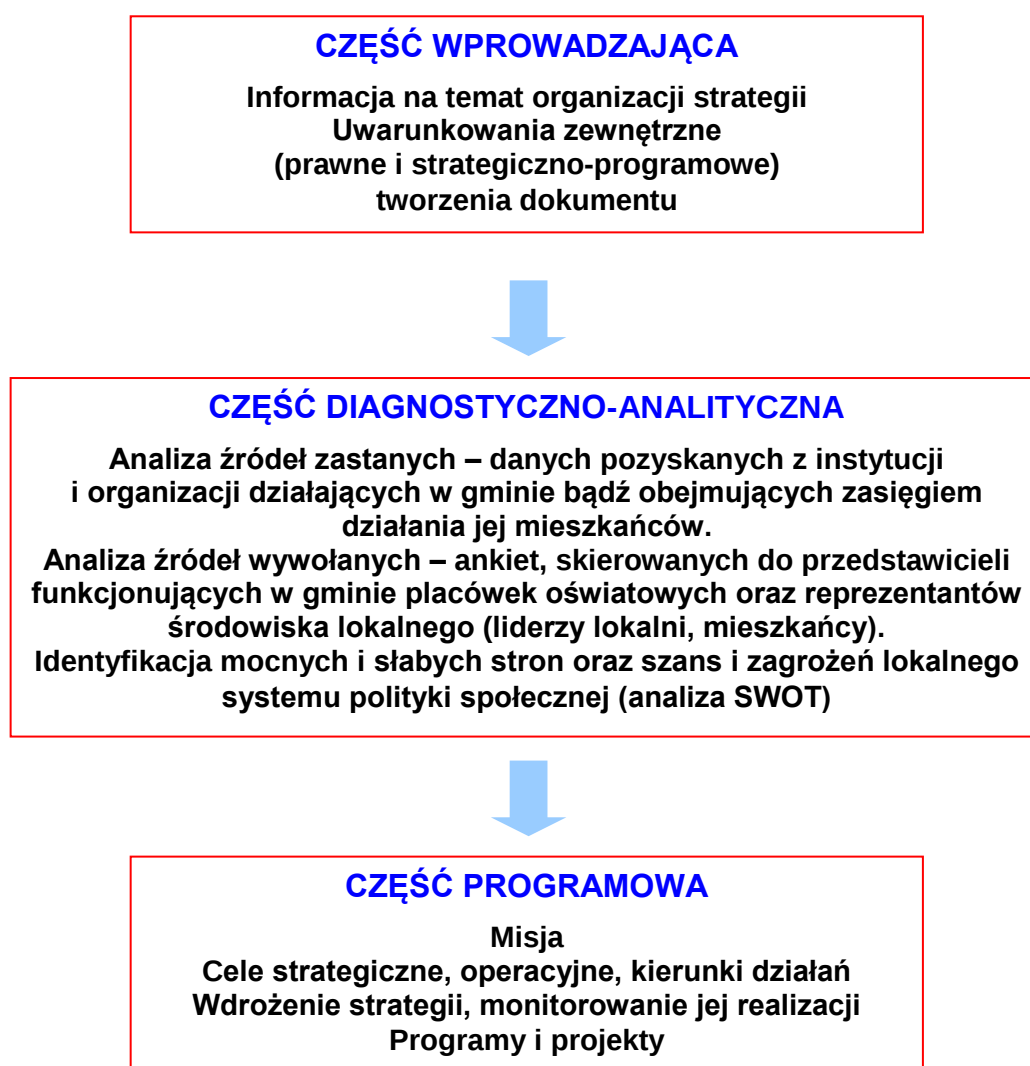
- Infrastruktura techniczna;
- Komunikacja i transport;
- Demografia;
- Gospodarka;
- Bezrobocie;
- Równość płci;
- Zasoby i warunki mieszkaniowe;
- Bezdomność;
- Edukacja;
- Kultura;
- Sport i rekreacja;
- Turystyka;
- Sytuacja dziecka;
- Ochrona zdrowia;
- Bezpieczeństwo publiczne;
- Pomoc społeczna;
- Sytuacja osób niepełnosprawnych;
- Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie;
- Działalność organizacji pozarządowych.

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawiona jest prognoza zmian, ramy

finansowe strategii oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu i prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych. Część programowa zawiera także omówienie projektów zaproponowanych przez przedstawicieli instytucji gminy i organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej.

Poniższy diagram prezentuje strukturę Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice.

Diagram 1. Struktura dokumentu strategii

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 966 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1457),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., poz. 567).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę

rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:

- zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata z obecnych 69% do co najmniej 75%,
- osiągnięcie poziomu inwestycji w działalności badawczo-rozwojowej równego 3% PKB, przede wszystkim poprzez poprawę warunków inwestowania w B+R przez sektor prywatny i opracowanie nowego wskaźnika umożliwiającego śledzenie procesów innowacji,
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r. lub, jeśli pozwolą na to warunki, o 30%,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%,
- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „**Unia innowacji**” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „**Młodzież w drodze**” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „**Europejska agenda cyfrowa**” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „**Europa efektywnie korzystająca z zasobów**” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji

węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt **„Polityka przemysłowa w erze globalizacji”** służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu **„Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”** jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt **„Europejski program walki z ubóstwem”** zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020

Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020 określają priorytety Unii Europejskiej na najbliższe 7 lat, stanowiąc ramy zarówno polityczne, jak i budżetowe (odpowiadając na pytanie, „w jakich obszarach UE powinna inwestować mniej lub więcej w przyszłości”).

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi, które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

W dziedzinie wzrostu zatrudnienia i spójności wprowadzono nowy instrument, jakim jest zarządzany centralnie program **„Łącząc Europę”**, który ma na celu finansowanie priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinie energii, transportu oraz

technologii informacyjno-komunikacyjnych, których realizacja leży w interesie całej Unii Europejskiej.

Nowy program „**Zdrowie na rzecz wzrostu**” będzie ukierunkowany na działania o wyraźnej unijnej wartości dodanej, zgodnie z celami Strategii „Europa 2020”. Głównym celem programu jest współpraca z państwami członkowskimi UE w celu ochrony obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi, osiągnięcia większej stabilności usług opieki zdrowotnej oraz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, przy jednoczesnym zachęcaniu do innowacji w dziedzinie ochrony zdrowia.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,

- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja NSIS przez samorządy terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. PO WER będzie również wspierać innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest ukierunkowany na następujące obszary:

- realizację działań skierowanych do młodych, bezrobotnych osób w wieku od 15. do 24. roku życia i poprawę ich sytuacji na rynku pracy w ramach „**Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych**” i „**Gwarancji dla młodzieży**”,
- wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, kluczowych z punktu widzenia Strategii „Europa 2020” i krajowych programów reform,
- wspieranie jakości, skuteczności i otwartości szkolnictwa wyższego jako instrumentu budowy gospodarki opartej o wiedzę,

- poszukiwanie nietypowych, innowacyjnych, stosowanych w innych krajach metod rozwiązywania problemów społecznych,
- realizację programów w zakresie mobilności ponadnarodowej.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój wraz z 16 współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego regionalnymi programami operacyjnymi stanowi spójną całość, obejmującą interwencje w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji oraz dobrego rządzenia. Przy tym PO WER obejmuje 32% przyznanych Polsce środków Europejskiego Funduszu Społecznego, natomiast dla 16 regionalnych programów operacyjnych przeznaczono łącznie 68% tych środków.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku jest dokumentem, który określa cele polityki rozwoju prowadzonej w regionie, w tym polityki społecznej. W jej ramach sformułowano wizję rozwoju („region konkurencyjny, stwarzający wszechstronne możliwości rozwoju, zwłaszcza osobom przedsiębiorczym, wykształconym i kreatywnym oraz małym i średnim podmiotom gospodarczym”) i misję województwa („stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”) oraz wyznaczono 6 celów strategicznych, z których wyprowadzono 34 cele kierunkowe.

Założenia polityki społecznej ujęto w ramach celu strategicznego nr 6. „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu” oraz służących jego osiągnięciu celach kierunkowych:

- 6.1 Wspieranie funkcji rodziny
- 6.2 Zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej
- 6.3 Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego
- 6.4 Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej
- 6.5 Rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej
- 6.6 Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015 jest dokumentem, który określa cele polityki społecznej prowadzonej w regionie. W jej ramach sformułowano misję („Podnoszenie jakości życia wśród tych mieszkańców regionu, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym”) i cel pośredni („Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej”) oraz wyznaczono poniżej przedstawione cele strategiczne i operacyjne.

1. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.
 - Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.
 - Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych.
 - Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób długotrwale bezrobotnych.
 - Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” przez mieszkańców województwa długotrwałego bezrobocia.
2. Pomoc rodzinom w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych.
 - Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin.
 - Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
 - Poprawa jakości i dostępu do usług socjalnych.
3. Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych.
 - Rozbudowa zaplecza instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
 - Aktywizacja mieszkańców województwa zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
 - Edukacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
4. Zmniejszenie spożycia alkoholu i używania środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich negatywnych skutków wśród mieszkańców województwa.
 - Edukacja społeczna i działalność wychowawcza.
 - Lecznictwo odwykowe oraz rehabilitacja osób uzależnionych.
 - Przeciwdziałanie negatywnym następstwom używania środków psychoaktywnych.

5. Tworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego.
 - Integracja społeczna osób niepełnosprawnych we wszystkich grupach społecznych.
 - Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych.
6. Podniesienie bezpieczeństwa społecznego i socjalnego wśród osób starszych.
 - Poprawa bezpieczeństwa socjalnego wśród ludzi starszych.
 - Aktywizacja społeczna osób starszych.
 - Wzmocnienie roli i miejsca osób starszych w środowiskach lokalnych.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfińskim na lata 2007-2015

Stworzenie ponadgminnej polityki rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z istotnych zadań powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Założenia tej polityki znalazły miejsce w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gryfińskiego. Dokument, określający najistotniejsze problemy do rozwiązania w najbliższej przyszłości (lata 2007-2015), wychodzi naprzeciw potrzebom społeczności lokalnej, wytycza kierunki działania administracji powiatowej oraz wyznacza cele i zadania funkcjonujących struktur. Ich realizacja ma na celu złagodzenie zjawisk niekorzystnych dla ludzi, którzy z różnych powodów znajdują się w potrzebie.

W trakcie prac nad Strategią na podstawie diagnozy problemów społecznych występujących na terenie powiatu określono misję („Podnoszenie jakości życia wśród mieszkańców powiatu, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym”) i cel pośredni („Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej”).

Po przeprowadzeniu analizy SWOT, wyznaczono następujące cele strategiczne i operacyjne:

I Długotrwałe bezrobocie

1. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia
 - 1.1. Aktywizacja osób długotrwałe bezrobotnych
 - 1.2. Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwałe bezrobotnych
 - 1.3. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób długotrwałe bezrobotnych
 - 1.4. Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” przez mieszkańców powiatu długotrwałego bezrobocia

II Kryzys rodziny

2. Pomoc rodzinie w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych
 - 2.1. Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin
 - 2.2. Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych

III Uzależnienia

3. Zmniejszenie spożycia alkoholu i używania środków psychoaktywnych oraz ograniczenie ich negatywnych skutków wśród mieszkańców powiatu
 - 3.1. Edukacja społeczności lokalnych i działalność socjalizacyjna
 - 3.2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom używania środków psychoaktywnych

IV Stworzenie nowoczesnego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych

4. Tworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego
 - 4.1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych
 - 4.2. Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych
 - 4.3. Pobudzenie osób niepełnosprawnych do aktywności i samopomocy

V Integracja uchodźców ze środowiskiem lokalnej społeczności

5. Wspieranie procesu integracji
 - 5.1. Tworzenie programu lokalnego na rzecz pomocy uchodźcom

VI Przystosowanie osób po zwolnieniu z zakładu karnego do życia w środowisku zamieszkania

6. Pomoc osobie po opuszczeniu zakładu karnego
 - 6.1. Stworzenie skutecznego systemu wsparcia osób po zwolnieniu z zakładu karnego

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Mieszkowice na lata 2014-2024

Podstawą rozwoju miasta i gminy Mieszkowice jest Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Mieszkowice, która określa wizję, misję, cele i kierunki działania na lata 2014-2024.

Cały obszar społeczno-gospodarczy podzielono na umowne pięć obszarów: społeczeństwo, infrastruktura, środowisko i energetyka, gospodarka oraz turystyka. Obszary te są spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku. Dla każdego kierunku priorytetowego wskazano powiązania z obszarami i celami priorytetowymi zapisanymi w strategii wojewódzkiej.

W obszarze tematycznym „Społeczność” wyznaczono następujące cele szczegółowe i kierunki działań:

1.1. Podniesienie jakości usług w obiektach użyteczności publicznej.

1.1.1 Standaryzacja usług, w tym dostosowanie obiektów użyteczności publicznej, w których realizuje się zadania polityki społecznej gminy, do potrzeb lokalnej społeczności.

1.1.2. Wspieranie wszelkich działań na rzecz poprawy warunków świadczonych usług w obiektach służby zdrowia.

1.1.3. Przebudowa i rozbudowa infrastruktury publicznej związanej z obsługą komunikacji autobusowej.

1.1.4. Informatyzacja oraz usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej w ramach projektu e-urząd.

1.1.5. Kreowanie usług kulturalnych w oparciu o nowe technologie.

1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy.

1.2.1. Podjęcie i kontynuacja działań zmierzających do zapewnienia powszechnego dostępu do Internetu.

1.3. Podjęcie działań w zakresie zwiększenia atrakcyjności gminy Mieszkowice jako miejsca zamieszkania.

1.3.1 Poprawa standardu istniejących gminnych zasobów mieszkaniowych.

1.3.2. Przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną.

1.4. Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Mieszkowice.

1.4.1. Budowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie gminy Mieszkowice w celu poprawy bezpieczeństwa.

1.4.2. Wspieranie działań organizacji pozarządowych oraz służb ponadgminnych realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1.4.3. Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

1.4.4. Realizowanie przedsięwzięć w zakresie poprawy bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży.

1.5. Tworzenie podstaw dla rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi.

1.5.1. Współpraca z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego.

1.5.2. Wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych.

1.6. Budowanie systemu wsparcia rodzin zapobiegającego kryzysom rodzinnym oraz wzmacniającego w niej pozycję dziecka.

1.6.1. Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz rozwijanie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny, w szczególności: psychologicznego, prawnego, socjalnego.

1.7. Działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych.

1.7.1. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

3. OCENA WDROŻENIA STRATEGII OBOWIĄZUJĄCEJ DO 2013 ROKU

Ocena wdrożenia strategii, dla której rok 2013 zamknął okres programowania, stanowi ważny punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy Mieszkowice na lata 2014-2020. W jej ramach zostały wskazane największe osiągnięcia w realizacji wyznaczonych kierunków działań (w tym wprowadzone w życie programy i projekty socjalne) oraz przedsięwzięcia, których nie udało się podjąć podczas wdrażania strategii.

Ocena stopnia wdrożenia zapisów strategicznych

Założenia polityki społecznej gminy Mieszkowice, sformułowane w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, zostały ujęte w formie misji oraz celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań. Poniżej zostały przedstawione oceny stopnia wdrożenia kierunków działań, które wyznaczono w ramach celów strategicznych i operacyjnych przyjętych w dokumencie strategicznym.

1. Zmniejszenie skutków ubóstwa i bezrobocia poprzez systematyczną pomoc finansową i rzeczową realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

W latach 2008-2013 Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz innymi ustawami i uchwałami Rady Miejskiej. Dysponował środkami finansowymi na realizację zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie, m.in. na wypłatę zasiłków stałych, okresowych, celowych, dodatków mieszkaniowych oraz innych świadczeń. Realizował również program rządowy „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, a także świadczył usługi opiekuńcze w domu chorego oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał rodziny w formie pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej.

2. Rozwijanie stałej współpracy jednostek Urzędu Miejskiego i Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy, obejmującej m.in. upowszechnianie ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego oraz szkoleniach i kursach umożliwiających zmianę kwalifikacji zawodowych (ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 45 lat), organizowanie stażów absolwenckich i przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych.

Gmina Mieszkowice jest organizatorem prac społecznie użytecznych od 2006 roku, współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizacji prac interwencyjnych i robót publicznych oraz realizuje zadania pn. „Prace społecznie użyteczne”. Osoby długotrwale bezrobotne są informowane przez pracowników socjalnych o aktualnych ofertach pracy, możliwych do odbycia stażach, kursach i innych formach aktywizacji. Informacje w tym zakresie dostarczane są z zewnątrz przez instytucje poszukujące pracowników.

3. Systematyczne doszkaltanie pracowników socjalnych w zakresie wdrażania nowych instrumentów w pracy socjalnej – kontraktu socjalnego.

Pracownicy socjalni systematycznie uczestniczą w specjalistycznych szkoleniach w zakresie wdrażania nowych przepisów z obszaru pomocy społecznej.

4. Zapewnienie najuboższej ludności gminy jednego gorącego posiłku dziennie.

Dożywianie w szkole w formie gorącego posiłku (obiadu) prowadzone jest we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjum na terenie gminy Mieszkowice (realizacja w ramach rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. Pozostali uczniowie niekorzystający z gorącego posiłku objęci są dożywianiem w formie bułek lub kanapek z napojem.

5. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla organizacji pozarządowych mogących zorganizować Centrum Integracji Społecznej.

Na terenie gminy Mieszkowice nie zostało utworzone Centrum Integracji Społecznej.

6. Tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.

W roku 2013 na terenie gminy Mieszkowice wiele osób znalazło pracę w nowo otwartym supermarkecie „Biedronka”.

7. Współdział w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy.

Od 2008 roku Ośrodek uczestniczy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Priorytet 7 Działania 7.1. Jest on adresowany do środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Udział w projekcie biorą podopieczni Ośrodka, długotrwale bezrobotni.

8. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w środowisku zamieszkania.

Dla osób niepełnosprawnych, w miejscu ich zamieszkania Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zalecaną przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Ośrodek diagnozuje potrzeby ludzi starych poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób o niskich dochodach oraz informuje ich o przysługujących im uprawnieniach.

9. Praca socjalna:

Udzielanie rodzinom pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej jest realizowane poprzez konsultacje indywidualne, w razie potrzeby z prawnikiem oraz pracownikiem socjalnym w godzinach pracy Ośrodka, we współpracy z pedagogami szkolnymi, kuratorami i policją.

10. Rozwój świetlic środowiskowych.

Na terenie gminy Mieszkowice działają świetlice środowiskowe, które udzielają pomocy dzieciom z rodzin z trudnościami opiekuńczymi poprzez właściwą opiekę pedagogiczną, pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, nabywanie przez dzieci różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

11. Wspieranie na terenie gminy mieszkań socjalnych.

Gmina Mieszkowice z uwagi na małą liczbę mieszkań komunalnych nie dysponuje mieszkaniem socjalnym przeznaczonym dla samotnych matek i rodzin w kryzysie.

12. Interdyscyplinarne zespoły:

Od 2011 roku na terenie gminy Mieszkowice działa Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata

2011-2016. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów działających na terenie gminy, a także specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

13. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Od 2010 roku OPS realizuje zadania w formie przyznawania i wypłat stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczniów pochodzących z rodzin ubogich lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

14. Doskonalenie systemu informacyjnego.

Mieszkańcy gminy Mieszkowice posiadają odpowiedni dostęp do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem utworzonej strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach www.bip.ops.mieszkowice.net.

15. Na terenie gminy Mieszkowice dyżur pełni punkt informacyjny. Ośrodek informacji dla osób niepełnosprawnych (OiON), którego zadaniem jest dostarczanie adresatom aktualnych informacji dotyczących niepełnosprawności (utworzony przez PCPR w Gryfinie).

Trudności we wdrażaniu strategii

Wpływ na ocenę stopnia realizacji zapisów strategicznych miały trudności o charakterze organizacyjno-finansowym, prawnym, kadrowym i lokalowym.

Osiągnięcia w realizacji strategii

Mimo trudności napotkanych podczas wdrażania strategii, odnotowano osiągnięcia, do których zaliczyć można:

- programy lokalne skierowane do różnych grup społecznych,
- utworzenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016,
- utworzenie strony internetowej Ośrodka,
- realizowanie ministerialnego programu pt. „Asystent rodziny”.

Programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych

Zapisane w strategii projekty zostały wdrożone i przeprowadzone (gimnazjum i szkoła podstawowa Zielin).

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować w latach 2008-2013

Nie udało się utworzyć:

- Centrum Integracji Społecznej,
- Punktu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY

Gmina miejsko-wiejska Mieszkowice jest położona w powiecie gryfińskim, w południowej części województwa zachodniopomorskiego. Od północy graniczy z gminami Cedynia i Moryń, od północnego wschodu z gminą Chojna i Trzcińsko-Zdrój, od wschodu z powiatem myśliborskim (gminą Boleszkowice i Dębno), od południowego zachodu z rzeką Odrą, a od zachodu z gminą Cedynia. Gmina graniczy także z Niemcami: powiat Märkisch-Oderland (land Brandenburgia).

Siedziba władz gminy, miasto Mieszkowice, znajduje się w odległości ok. 60 km od siedziby powiatu – Gryfina, w podobnej odległości oddalony jest Gorzów Wielkopolski, ok. 90 km dzieli Mieszkowice od stolicy województwa – Szczecina, ok. 60 km od Frankfurtu nad Odrą i ok. 100 km od Berlina.

Gmina Mieszkowice jest jedną z dziewięciu jednostek samorządu terytorialnego należącego do powiatu gryfińskiego i znajduje się w jego południowej części. W skład gminy zajmującej powierzchnię 238,67 km² wchodzi miasto Mieszkowice oraz 10 sołectw: Czelin, Goszków, Kłósów, Kurzycko, Plany, Stary Błeszyń, Stare Łysogórki, Troszyn, Wierzchlas i Zielin.

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom infrastruktury technicznej w gminie Mieszkowice jest zróżnicowany. Dobrze rozwiniętą infrastrukturę posiada miasto Mieszkowice, natomiast dalszych inwestycji wymagają obszary wiejskie. Miasto jest w 100% zgazyfikowane, posiada sieć gazową średniego ciśnienia łącznie z przyłączami do budynków, dostęp do magistrali gazowej posiadają także mieszkańcy Zielina. Dobrze rozwinięta jest także sieć wodociągowa. Gmina posiada wodociągi grupowe, zlokalizowane w miejscowościach:

- Mieszkowice, Goszków – obsługiwane przez Zakład Usług Komunalnych w Mieszkowicach,
- Zielin, Kurzycko – obsługiwane przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie,
- Kamionka – własność Stadniny Koni Bielin Sp. z o.o.,
- Kępa Troszyńska – własność Spółdzielni Mieszkaniowej Pomoc w Troszynie.

Sieć wodociągowa w miejscowościach: Mieszkowice, Goszków, Troszyn, Stary Bleszyn, Gozdowice wymaga modernizacji, polegającej na wymianie rur azbestowych na rury PE. Poziom skanalizowania jest zróżnicowany, miasto jest skanalizowane w 98%, natomiast na wiejskim obszarze gminy kanalizację posiadają miejscowości: Kłosów, Kurzycko, Troszyn, Sitno, część miejscowości Zielin i część miejscowości Czelin, Gozdowice, Stary Bleszyn i Stare Łysogórki. Planowane jest również dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w Zielinie oraz budowa kanalizacji w Kamionce, Wierzchlasie, Goszkowie i Czelinie.

Na terenie miasta i gminy nie ma kotłowni centralnych, źródłem zaopatrzenia w ciepło są kotłownie wbudowane w budynkach wielorodzinnych, administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe. Pozostali mieszkańcy miasta i gminy korzystają z kotłowni lokalnych lub ogrzewają się piecami kaflowymi. Gmina posiada dwie mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w Mieszkowicach i Czelinie oraz wysypisko odpadów znajdujące się w obrębie miejscowości Kurzycko. Dobrze rozwinięta jest sieć drogowa, ale stan dróg gminnych i powiatowych wymaga szybkiej modernizacji.

Dane szczegółowe na temat sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej i drogowej oraz gospodarki odpadami w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Infrastruktura techniczna w gminie w 2012 roku

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	79,70
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	7.294
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	98,80
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	5.906
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w m)	43.106
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	2.309
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	161,122
^{w tym} długość dróg gminnych (w km)	35,274
gospodarka odpadami	
liczba oczyszczalni ścieków	2
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	5.906

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto przedstawić informacje na temat najważniejszych inwestycji, jakie zrealizowano w gminie w latach 2010-2012. Inwestycje te, poza sferą techniczną, przeprowadzono w obszarze mieszkalnictwa, edukacji i kultury. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2010-2012

inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2010-2012
• budowa kanalizacji sanitarnej w Starych Łysogórkach, Gozdowicach i Starym Bleszynie, • zagospodarowanie terenu przy I Słupie Granicznym w Czelinie, • rewitalizacja kamienic na terenie Starego Miasta, • odnowa zabytkowego parku wiejskiego w Troszynie, • adaptacja budynku Straży Granicznej w Czelinie na mieszkania, • remont świetlicy wiejskiej w Łysogórkach, • odbudowa zabytkowych murów obronnych w Mieszkowicach, • remont muzeum w Gozdowicach, • budowa tłoczni ścieków przy ul. Kościuszki w Mieszkowicach, • przebudowa nawierzchni drogi gminnej w Starym Bleszynie, • przebudowa nawierzchni ul. Ogrodowej w Mieszkowicach, • budowa nawierzchni drogi osiedlowej oraz budowa parkingu przy ul. Bolesława Śmiałego, Szczerbcowej i Kazimierza Wielkiego.

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

3. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Gmina Mieszkowice leży na skrzyżowaniu ważnych szlaków transportowych. System komunikacyjny, który tworzą drogi, linie kolejowe i drogi wodne, jest dobrze rozwinięty. Układ sieci drogowej na terenie gminy tworzą: droga krajowa nr 31 relacji Szczecin – Kostrzyn, drogi wojewódzkie nr 125 relacji Wierzchlas – Cedynia i nr 126 relacji Osnów – Smolnica, drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Przez teren gminy przebiega magistralna, dwutorowa, zelektryfikowana linia kolejowa nr 273 relacji Szczecin – Mieszkowice – Wrocław, łącząca region Śląska z Zespołem Elektrowni „Dolna Odra” S.A. i portem szczecińskim. W gminie znajduje się jedna stacja towarowo-osobowa w Mieszkowicach.

Na obszarze gminy funkcjonuje także komunikacja wodna związana z rzeką Odrą, która jest główną drogą transportu wodnego w tej części Europy. Gmina Mieszkowice znajduje się w pobliżu połączenia dwóch międzynarodowych dróg wodnych E30 oraz E70, przenoszących ruch w kierunkach wschód – zachód i północ – południe.

Komunikacja autobusowa obsługiwana jest przez PKS Myślibórz, który realizuje połączenia pomiędzy miejscowościami: Szczecin, Gryfino, Chojna, Moryń, Mieszkowice, Boleszkowice, Dębno, Myślibórz, Kostrzyn i Gorzów, oraz prywatnego przewoźnika – firmę Autokarowe Usługi Transportowo-Osobowe ze Starych Łysogórek, który świadczy usługi na terenie gmin: Mieszkowice, Boleszkowice, Moryń i Chojna.

Dobre połączenia komunikacyjne w gminie mają mieszkańcy miejscowości Mieszkowice. Z trudnościami komunikacyjnymi zmagają się natomiast mieszkańcy miejscowości: Stare Łysogórki, Stary Błeszyn, Czelin, Kłósów, Kurzycko i Troszyn.

4. DEMOGRAFIA

Z końcem 2012 roku gmina Mieszkowice liczyła 7.426 mieszkańców, w tym 3.671 kobiet, które stanowiły 49,4% ogółu ludności (na 100 mężczyzn przypadało 98 kobiet). Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 31 osób na km².

Struktura wiekowa mieszkańców gminy ulegała zmianom. W latach 2010-2012 liczba dzieci i młodzieży wahała się, spadała liczba osób w wieku produkcyjnym, rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1.238	1.245	1.196
liczba osób w wieku produkcyjnym	5.196	5.157	5.136
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1.025	1.074	1.094
ogółem	7.459	7.476	7.426

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach i Głównego Urzędu Statystycznego.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane szczegółowe w tym zakresie odnoszące się do gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba urodzeń żywych	77	84	83
liczba zgonów	80	66	77
przyrost naturalny	-3	18	6

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach i Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
saldo migracji w ruchu wewnętrznym	-38	-5	-55
saldo migracji w ruchu zagranicznym	5	4	3
saldo migracji ogółem	-33	-1	-52

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach i Głównego Urzędu Statystycznego.

Wpływ na liczbę dzieci i młodzieży w gminie miał wahający się w latach 2010-2012 przyrost naturalny, który jest skorelowany z liczbą urodzeń żywych (odpowiednio 77, 84, 83) i liczbą zgonów (odpowiednio 80, 66, 77). Od roku 2011 liczba urodzeń żywych przewyższała liczbę zgonów, dzięki czemu przyrost naturalny był dodatni.

Niekorzystnym trendem demograficznym w analizowanym okresie był ciągły spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (odpowiednio 5.196, 5.157, 5.136) przy stale rosnącej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym (odpowiednio 1.025, 1.074, 1.094).

Saldo migracji w latach 2010-2012 było ujemne i ulegało znacznym wahaniom (-33 w 2010 r., -1 w 2011 r., -52 w 2012 r.), mając wpływ na liczbę mieszkańców gminy. Zauważalnym trendem było stałe ujemne saldo migracji w ruchu wewnętrznym przy jednoczesnym dodatnim saldzie migracji w ruchu zagranicznym.

Biorąc pod uwagę powyższe dane i próbując dokonać prognozy ludności gminy na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na wahającą się liczbę dzieci i młodzieży, stale zwiększającą się liczbę osób starszych oraz niekorzystne trendy migracyjne. Powyższe tendencje demograficzne będą wymagały dopasowania usług społecznych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, jak i seniorów. W przypadku tych pierwszych konieczne będzie dostosowanie dostępu do wychowania, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, tym drugim trzeba będzie natomiast udzielić stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego. Ważnym wyzwaniem stojącym przed lokalnymi władzami jest również stworzenie warunków zapobiegających odpływowi ludności z terenów gminy.

5. GOSPODARKA

Gmina Mieszkowice jest gminą rolniczą. Rolnictwo odgrywa bardzo ważną rolę w tworzeniu struktury gospodarczej tego terenu. Gmina posiada charakter rolno-leśny, o czym świadczy wysoki udział użytków rolnych (43,7%) i lesistości (48,4%) w ogólnej powierzchni

gminy. W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne, co potwierdzają dane przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 6. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki

powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)		10.428
w tym:	grunty orne (w ha)	8.321
	sady (w ha)	28
	łąki i pastwiska (w ha)	1.807
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)		11.553
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków (w ha)		1.884

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

Wśród gruntów ornych przeważają gleby średnie (IV a i IV b) i dobre (III a i III b). Wśród użytków zielonych przeważają gleby średnie (III, IV). Użytki zielone dobrej jakości występują na niewielkich obszarach.

Dominującą formą produkcji rolnej na terenie gminy jest produkcja roślinna, a w szczególności uprawa zbóż (pszenica). Niewielki procent gospodarstw rolnych zajmuje się produkcją zwierzęcą, w tym chowem trzody chlewnej i bydła.

Lasy zajmujące 11.553 ha powierzchni gminy prawie w całości znajdują się w gospodarczym wykorzystaniu przez Nadleśnictwo Mieszkowice i Nadleśnictwo Dębno.

W latach 2010-2012 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie ulegała wahaniom (z 600 w 2010 r., poprzez 588 w 2011 r. do 616 w 2012 r.). Działały one głównie w takich sekcjach, jak: handel i naprawy (206), budownictwo (125), przetwórstwo przemysłowe (48) oraz rolnictwo (45). Przeważająca liczba firm (ok. 97%), funkcjonowała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych w gminie przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 7. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba podmiotów w sektorze publicznym	19	19	19
liczba podmiotów w sektorze prywatnym	581	569	597
liczba podmiotów ogółem	600	588	616

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 8. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) na koniec 2012 roku

sekcja	liczba podmiotów
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	45
przetwórstwo przemysłowe	48
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
budownictwo	125
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	206
transport i gospodarka magazynowa	27
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14
informacja i komunikacja	3
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	16
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8
edukacja	14
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14
inne sekcje	35

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

6. BEZROBOCIE

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filii w Chojnie, w latach 2010-2012 liczba osób bezrobotnych w gminie Mieszkowice ulegała wahaniom – od 543 osób na koniec 2010 roku poprzez 561 osób na koniec roku następnego do 550 osób na koniec roku 2012.

Wśród pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety, których liczba na koniec kolejnych lat wyniosła: 282, 318 i 301. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Bezrobotni w gminie według płci i ich udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba bezrobotnych w gminie	543	561	550
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	10,5%	10,9%	10,7%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	282	318	301
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	51,9%	56,7%	54,7%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2010-2012 w powiecie gryfińskim, województwie zachodniopomorskim i w kraju.

Tabela 10. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
stopa bezrobocia w powiecie gryfińskim	23,4%	21,7%	22,2%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	17,8%	17,6%	18,1%
stopa bezrobocia w kraju	12,4%	12,5%	13,4%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2010-2012 powiat gryfiński charakteryzował się znacznie wyższą w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju w 2012 roku odnotowano jej wzrost w porównaniu z rokiem poprzednimi.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2012 roku przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 11. Bezrobotni w gminie na koniec 2012 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

		liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)			liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
		ogółem	kobiet				ogółem	kobiet	
wiek	18-24 lata	135	70	51,9	staż pracy	bez stażu	134	91	67,9
	25-34 lata	156	95	60,9		do 1 roku	62	41	66,1
	35-44 lata	87	51	58,6		1-5 lat	137	68	49,6
	45-54 lata	113	50	44,2		5-10 lat	72	36	50,0
	55-59 lat	47	20	42,6		10-20 lat	66	30	45,5
	60-64 lata	12	0	0,0		20-30 lat	60	18	30,0

czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	46	21	45,7	wykształcenie	30 lat i więcej	19	2	10,5
	1-3 miesiące	96	43	44,8		wyższe	29	16	55,2
	3-6 miesięcy	72	35	48,6		policealne i śr. zawodowe	131	77	58,8
	6-12 miesięcy	82	35	42,7		średnie ogólnokształcące	40	29	72,5
	12-24 miesiące	116	62	53,4		zasadnicze zawodowe	155	68	43,9
	pow. 24 miesięcy	138	90	65,2		gimnazjalne i niższe	195	96	49,2

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie.

Na koniec 2012 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby młode w wieku 18-34 lata (łącznie 291 osób), często z niewielkim stażem (do 5 lat) lub bez doświadczenia zawodowego (łącznie 333 osoby), osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy (łącznie 254 osoby), a także osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (195 osób) oraz zasadniczym zawodowym (155 osób).

Liczne grupy wśród będących bez zatrudnienia stanowiły również osoby w wieku 45-54 lata (113 osób), osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (96 osób), osoby ze stażem pracy od 5 do 10 lat (72 osoby) oraz osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (131 osób).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 25-34 lata (60,9%) i 35-44 lata (58,6%), osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (65,2%) i od 12 do 24 miesięcy (53,4%), osób bez doświadczenia zawodowego (67,9%) i z niewielkim stażem pracy do 1 roku (66,1%), a także osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (72,5%) oraz policealnym i średnim zawodowym (58,8%).

Z powyższych danych wynika, że programami aktywizującymi osoby bezrobotne z gminy należy objąć przede wszystkim osoby z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym powinno się zapewnić możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Nie należy również zapominać o osobach mających za sobą kilkanaście lat pracy, którym powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy.

Ze względu na to, że problem bezrobocia w gminie w dużym stopniu osiągały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, warto nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób pozostających

na rynku pracy bez zatrudnienia, szczególny nacisk należy położyć na doksztalcanie oraz podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

7. RÓWNOŚĆ PŁCI

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W latach 2010-2012 w gminie było nieco więcej mężczyzn niż kobiet. Odsetek kobiet w liczbie ludności gminy utrzymywał się na podobnym poziomie, z tym że stale wzrastała liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym	739	716	687
liczba kobiet w wieku produkcyjnym	2.236	2.223	2.213
liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym	720	759	771
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	49,5%	49,5%	49,4%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie kobiety stanowiły ponad połowę ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie, przy czym ich udział w liczbie osób bezrobotnych był stale wyższy niż udział kobiet w ludności gminy w wieku produkcyjnym, z czego wynika, iż skala bezrobocia wśród kobiet była większa niż wśród mężczyzn. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym a udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
udział kobiet w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w gminie	45,8%	45,6%	45,5%
udział kobiet bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych w gminie	51,9%	56,7%	54,7%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Analiza struktury bezrobocia w gminie Mieszkowice pod względem płci wykazała, że kobiety stanowiły większość wśród osób bezrobotnych posiadających wykształcenie na

poziomie wyższym niż zasadnicze zawodowe (72,5% wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, 58,8% z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, 55,2% z wykształceniem wyższym) i jednocześnie większość wśród osób długotrwale bezrobotnych (53,4% wśród pozostających bez pracy przez okres 12-24 miesięcy, i 65,2% powyżej 24 miesięcy). Świadczy to o występowaniu nierówności płci w obszarze zatrudnienia.

Dlatego należy podjąć działania mające na celu ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy i osłabienie istniejących nierówności płci. Do takich działań powinno zaliczać się promowanie w gminie zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Należy przy tym pamiętać, że zasada równości szans płci nie jest zasadą dotyczącą tylko kobiet, tworzoną przez kobiety i dyskryminującą mężczyzn, ani też nie ma na celu doprowadzenia do tego, aby kobiety i mężczyźni stali się tacy sami. Ma ona ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju) kobietom i mężczyznom. Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrzymywała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści.

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Planując działania zmierzające do poprawy sytuacji w gminie w zakresie równości płci, należy położyć nacisk na przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności w obszarze rynku pracy, ale także uwzględnić zagadnienie równości płci w działaniach ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży. Także działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży powinny być prowadzone z uwzględnieniem zasady równości płci.

8. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych.

W analizowanym okresie ogólna liczba mieszkań w gminie wzrastała z roku na rok (z 2.357 w 2010 r. do 2.372 w 2012 r.), natomiast liczba mieszkań pozostających w zasobach

mieszkaniowych gminy spadała (z 248 w 2010 r. do 226 w 2012 r.). Tym samym zmniejszała się liczba izb w tych mieszkaniach (z 744 w 2010 r. do 670 w 2012 r.), a także powierzchnia użytkowa mieszkań (z 12.400 m² w 2010 r. do 11.100 m² w 2012 r.) i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (z 50 m² w 2010 r. do 49 m² w 2012 r.). Na tym samym poziomie pozostawała przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (6 m²). Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba mieszkań w gminie	2.357	2.368	2.372
liczba mieszkań komunalnych	248	237	226
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	744	711	670
powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	12.400	11.800	11.100
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	50	50	49
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego na 1 osobę (w m ²)	6	6	6

Dane Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

W roku 2010 oddano do użytku 5 nowych mieszkań, natomiast w roku 2011 liczba ta wzrosła do 11 i utrzymała się na tym samym poziomie w 2012 r. Powierzchnia użytkowa mieszkań zwiększała się (z 581 m² w 2010 r. do 1.463 m² w 2012 r.). Jeśli chodzi o budownictwo niemieszkalne, w analizowanym okresie oddano do użytkowania w sumie 7 nowych budynków – 2 w 2010 r., 3 w 2011 r. oraz 2 w 2012 r., o powierzchni użytkowej odpowiednio: 205 m², 422 m² i 103 m². Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Nowo oddane mieszkania i budynki niemieszkalne w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania	5	11	11
liczba nowych izb oddanych do użytkowania	61	72	30
powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań (w m ²)	581	1.242	1.463
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania	2	3	2
powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m ²)	205	422	103

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	140	131	136
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	1.384	1.309	1.334
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	243.904	245.565	250.815

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 liczba rodzin w gminie, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy wahała się (ze 140 w 2010 r., przez 131 w 2011 r. do 136 w 2012 r.) podobnie jak liczba przyznanych dodatków (1.384 w 2010 r., 1.309 w 2011 r., 1.334 w 2012 r.). Zwiększała się natomiast wysokość kwot przeznaczonych na ten cel (z 243.904 zł w 2010 r. do 250.815 zł w 2012 r.).

9. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną, z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniebujących obowiązek opieki następczej.

Do głównych przyczyn bezdomności o charakterze społecznym i patologicznym należą: likwidacja państwowych zakładów pracy, a wraz z nimi hoteli robotniczych, brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczych, domach pomocy społecznej, brak opieki nad wychowankami domów dziecka kończącymi 18 lat, brak ośrodków dla nosicieli wirusa HIV, zaległości w opłatach czynszowych prowadzące do eksmisji, a także alkoholizm, przestępczość, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwały rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, prostytutka kobiet, przemoc w rodzinie oraz świadomy wybór innego sposobu życia i odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości.

Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Bezdomność w gminie Mieszkowice jest jedynie zjawiskiem, nie urasta do rangi problemu społecznego, należy jednak odnotować fakt, że liczba osób dotkniętych tą sytuacją życiową wzrasta z roku na rok. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z gminy świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek) oraz schronienia. W latach 2010-2012 liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezdomności pokrywała się z liczbą przebywających w nich osób i wynosiła: (liczba rodzin i liczba osób w rodzinach 1 w 2010 r., 3 w 2011 r. i 7 w 2012 r.).

10. EDUKACJA

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od młodości jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Głównym problemem edukacji jest nierówny dostęp do niej przez całe życie, efektem czego są zróżnicowane szanse życiowe poszczególnych grup ludności, np. młodzieży mieszkającej na wsi i w mieście, dziewcząt i chłopców, dorosłych bez wykształcenia i z wykształceniem.

W roku szkolnym 2011/2012 w gminie Mieszkowice funkcjonowały: 1 Przedszkole Samorządowe w Mieszkowicach z oddziałami w Czelinie, Mieszkowicach, Troszynie i Zielinie, 4 szkoły podstawowe, 1 szkoła gimnazjalna i 1 szkoła ponadgimnazjalna. Dane szczegółowe na temat ww. placówek, a także liczby dzieci i uczniów do nich uczęszczających oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie w roku szkolnym 2011/2012

Nazwa i adres placówki	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
Przedszkole Samorządowe w Mieszkowicach, ul. Willowa 1, 74-505 Mieszkowice i 4 oddziały w Czelinie, Mieszkowicach, Troszynie i Zielinie	120	13/9
Szkoła Podstawowa im. Mieszka I, ul. Sienkiewicza 56, 74-505 Mieszkowice	438	68/21

Szkoła Podstawowa w Czelinie, Czelin 70, 74-505 Mieszkowice		
Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Troszynie, Troszyn 3, 74-505 Mieszkowice		
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zielinie, ul. Witosza 48, Zielina, 74-505 Mieszkowice		
Gimnazjum im. Noblistów Polskich, ul. Techników 4, 74-505 Mieszkowice	247	32/10
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, ul. Techników 4, 74-505 Mieszkowice	72	21/9

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

11. KULTURA

Korzystanie z dóbr kultury wpływa na jakość życia ludności i świadczy o poziomie rozwoju społecznego. Głównymi instytucjami kultury w gminie Mieszkowice są Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Mieszkowicach oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Mieszkowicach, posiadająca swoje filie w Starych Łysogórkach, Troszynie i Zielinie.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury jest placówką ogólnodostępną, zajmującą się animowaniem i promowaniem kultury na terenie gminy, wspieraniem lokalnych artystów, organizowaniem imprez środowiskowych, udzielaniem wsparcia organizacjom pozarządowym, wspomaganie działalności kulturalnej w sołectwach oraz promowaniem gminy poza jej granicami. Służy on rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców, realizując zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury. MGOK prowadzi stałe zajęcia muzyczne, plastyczne oraz taneczne (country i hip-hop). Przy Ośrodku funkcjonują również zespoły artystyczne: rockowe (The Sant, Superstition), muzyczno-wokalne (Niespodzianka, Składak, Szczęśliwy Traf, The Pokerss), wokalne (Dobrawa, Sami Swoi) i taneczne (country – Mieszki i hip-hop – Blind Dancers) oraz wokaliści (dzieci i osoby dorosłe). Zespoły są laureatami przeglądów powiatowych i wojewódzkich, promują także działalność MGOK-u na imprezach w gminach ościennych. Wszystkie imprezy gminne są realizowane przy udziale zespołów muzycznych i tanecznych oraz wokalistów funkcjonujących przy Ośrodku.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury organizuje wiele imprez cyklicznych i okazjonalnych, przeglądy oraz warsztaty artystyczne, festyny i konkursy. W ramach imprez odbywają się wystawy artystyczne, fotograficzne, wystawy stowarzyszeń i szkół, w sali rękodzieła prezentowane są prace plastyczne powstałe na zajęciach i warsztatach organizowanych przez MGOK.

Do organizowanych na terenie gminy imprez środowiskowych należą m.in.: Mieszkowickie Dni Kultury i Przyjaźni, Mieszkowicka Majówka, Gala Talentów, Kaziuki Spotkanie z Piosenką Kresową, Projekt Muzyczny Niezapomniani, Święto Zielina, Z Kulturą na Ty, Spotkania z Muzyką Religijną Cecyliada, Twórcze wakacje, Pożegnanie lata, Bal Karnawałowy Złotego Wieku, Dzień Matki, Dzień Seniora, Andrzejki, Fotospacery oraz wernisaże i spotkania z pisarzami. Uroczystościami inicjowanymi na terenie gminy są także związane z wydarzeniami z 1945 roku – Rocznica wbicia pierwszego słupa granicznego w Czelinie oraz Rocznica „Forsowania Odry” Stare Łysogórki-Gozdowice.

Ważną rolę w życiu kulturalnym gminy pełnią również Muzeum Wojsk Inżynieryjnych i Armii Wojska Polskiego w Gozdowicach, Muzeum Pamiątek Wojska Polskiego w Starych Łysogórkach oraz aktywnie działające świetlice wiejskie w miejscowościach: Czelin, Goszków, Kłósów, Kurzycko, Stare Łysogórki, Stary Bleszyn, Troszyn, Wierzchlas i Zielin.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat funkcjonujących w gminie placówek kulturalnych.

Tabela 18. Placówki kulturalne w gminie w 2012 roku

nazwa i adres placówki	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
Miejsko Gminny Ośrodek Kultury, ul. Kościuszki 48, 74-505 Mieszkowice	200	9
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Chopina 1, 74-505 Mieszkowice	831	6
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Mieszkowicach, Filia w Starych Łysogórkach, 74-505 Stare Łysogórki		
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Mieszkowicach, Filia w Troszynie, Troszyn 7, 74-505 Troszyn		
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Mieszkowicach, Filia w Zielinie, ul. Witosa 48, 74-505 Zielin		
Muzeum Pamiątek Wojsk Inżynieryjnych w Gozdowicach, Gozdowice 1, 74-505 Mieszkowice		
Muzeum Pamiątek I Armii Wojska Polskiego w Starych Łysogórkach, Stare Łysogórki, 74-505 Mieszkowice		

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

12. SPORT I REKREACJA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Walory rekreacyjno-przyrodnicze, brak przemysłu ciężkiego w pobliżu gminy oraz duża ilość zieleni powoduje, iż gmina posiada doskonałe warunki do uprawiania sportu i rekreacji, a mieszkańcy Mieszkowic mogą cieszyć się nieskażonym powietrzem i wodą.

Na terenie gminy Mieszkowice działa 6 stowarzyszeń kultury fizycznej. Należą do nich: Klub Piłkarski „Odra” w Czelinie, Ludowy Zespół Sportowy „Zieloni Zielin”, Ludowy Klub Sportowy „Mieszko” Mieszkowice, Ludowy Zespół Sportowy „Zjednoczeni” Kurzycko, Ludowy Klub Sportowy „Olimpia” Troszyn, Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Zieloni”. Kluby te uczestniczą w rozgrywkach oraz organizują zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży.

Na infrastrukturę sportową w gminie składają się następujące obiekty:

- stadion MOSiR – obiekt wyremontowany w 2005 r. Pojemność stadionu 4.000 miejsc, w tym 2.000 siedzących,
- kompleks boisk sportowych Orlik w Mieszkowicach, obejmujący boisko do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne, kort tenisowy oraz zaplecze sanitarno-szatniowe,
- zespół boisk sportowych przy Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Mieszkowicach,
- zespół boisk sportowych przy ul. Ogrodowej w Mieszkowicach,
- boiska wiejskie i przyszkolne w miejscowościach: Zielin, Czelin, Goszków, Kurzycko, Troszyn, Kamionka i Wierzchlas,
- sale gimnastyczne przy obiektach oświaty.

Na terenie gminy Mieszkowice organizowane są imprezy sportowo-rekreacyjne oraz turnieje, m.in.: Piłkarski Turniej Sołectw, Integracyjny Przemarsz Nordic Walking, Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Mieszkowic, Turniej Drużyn Podwórkowych, Gminna Liga Piłki Nożnej „Orlik 2012”, Mieszkowicka Nadodrzańska Dziesiątka, Turniej Tenisa Ziemnego o Puchar Burmistrza Mieszkowic.

13. TURYSTYKA

Gmina Mieszkowice położona jest na Równinie Gorzowskiej i w Kotlinie Freienwalde nad Odrą. Tereny te ukształtowane zostały przez ostatnie zlodowacenie, zwane bałtyckim. Charakterystycznymi elementami krajobrazu są jeziora i niewielkie rzeki spływające do Odry. W północno-zachodniej części gminy znajduje się Cedyński Park Krajobrazowy wraz z rezerwatem Jeziora Siegniewskie, natomiast jej południowo-zachodni kraniec zajmuje fragment Parku Krajobrazowego Ujście Warty. Granicę strefy zachodniej, w której leżą Mieszkowice, stanowi krawędź doliny Odry.

Ze względu na walory środowiskowe gmina należy do bardzo ciekawych obszarów turystycznych w województwie zachodniopomorskim. Bogactwem są liczne głązy narzutowe: granity, gnejsy, porfiry i wapienie pochodzenia skandynawskiego. Były one wykorzystywane do budowy umocnień warownych, dróg i budowli średniowiecznych, czego doskonale zachowanymi przykładami w Mieszkowicach i okolicy są mury obronne oraz granitowe części kościołów. Przyroda gminy to przede wszystkim lasy wchodzące w skład Pojezierza Wałecko-Myśliborskiego, administrowane przez Nadleśnictwo Mieszkowice. Teren gminy należący do zlewni rzeki Odry jest przeważnie równinny, miejscami falisty, a nawet pagórkowaty. Utworzenie na części jej obszaru Cedyńskiego Parku Krajobrazowego było uwieńczeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych o randze ponadregionalnej. Znajduje się tu południowy kompleks lasów, które porasta sandr moryński, pocięty wieloma dolinami o stromych stokach.

Charakterystycznymi elementami krajobrazu gminy są jeziora i niewielkie rzeczki spływające do Odry – Kurzyca i Słubia. Największe z jezior, Jeziora Siegniewskie wraz z otaczającym je lasami mają rangę obiektu rezerwatowego. W rezerwacie ochronie podlega ptactwo wodne oraz roślinność wodna, szuwarowa i leśna, m.in. występuje tutaj gatunek bardzo rzadki – kłoc wiechowata oraz gatunki chronione – widłak jałowcowy i wąkrota zwyczajna. Do osobliwości przyrodniczych gminy Mieszkowice należą wilki, z gadów prawnie chronionych występuje żółw błotny.

Z myślą o edukacji przyrodniczej młodzieży szkolnej Nadleśnictwo Mieszkowice wykonało na terenie parku krajobrazowego ścieżkę dydaktyczną o długości około 2 kilometrów, biegnącą wokół jeziora. W sąsiedztwie rezerwatu umiejscowiono parking dla zmotoryzowanych, wyznaczono także miejsce na ognisko. Ciekawostką przyrodniczą na terenie gminy są zbiorowiska roślinności ciepłolubnej, a sędziwe, okazałe drzewa wyróżniające się dorodnością i rozmiarami uznawane są za pomniki przyrody. Ponadto

w miejscowości Gozdowice funkcjonuje jeden z najważniejszych wodowskazów na Odrze, a między Troszynem i Zielinem znajduje się kopalnia gazu i ropy naftowej.

Gmina Mieszkowice posiada znaczny potencjał dla rozwoju turystyki, oparty przede wszystkim o walory przyrodnicze jej obszaru i otoczenia. Promowaniem oferty turystycznej zajmuje się powołane z inicjatywy Urzędu Miejskiego Centrum Informacji Turystycznej w Mieszkowicach, pełniące zróżnicowane role ośrodka informacji społecznej, gospodarczej, kulturalnej i turystycznej. Jedną z ważniejszych atrakcji turystycznych na terenie gminy Mieszkowice jest przeprawa promowa przez Odrę. Została uruchomiona jesienią 2007 r. i jest to pierwsza przeprawa promowa w Polsce, która jest zarazem najkrótszą drogą z okolicznych miejscowości do Berlina.

Uzupełnieniem wartości przyrody i krajobrazu są zachowane w znacznej liczbie elementy dziedzictwa kulturowego – cenne obiekty zabytkowe:

- Średniowieczne fortyfikacje miejskie – zbudowane z kamieni polnych i cegły na przełomie XIII i XIV w., a następnie rozbudowywane w kolejnym stuleciu, Baszta Prochowa, czatownie oraz mury obronne, które otaczają miasto pierścieniem o długości 1.500 m, kościół gotycki z przełomu XIII i XIV w. z czternastowieczną chrzcielnicą z wapienia gotlandzkiego, ratusz miejski z XVII w., przebudowany w 1805 r., budynki ryglowe z XIX w., kościół p.w. Ducha Świętego – wybudowany w 1937 r., ogród dendrologiczny przy Nadleśnictwie w Mieszkowicach, którego atrakcją są drzewa i krzewy m.in. z Ameryki Północnej, Azji Mniejszej oraz rejonu Morza Śródziemnego – Mieszkowice;
- Średniowieczny kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej, którego początki sięgają XIII w., zbudowany z jednolitego kwadratowego granitu, przebudowany w 1827 r., a w latach 1982-1984 odbudowany ze zniszczeń wojennych – Czelin;
- Budynki wzniesione w konstrukcji ryglowej, nadodrzańska panorama i ptactwo żerujące na nadodrzańskich łąkach – Stary Błeszyn;
- Muzeum Wojsk Inżynieryjnych I Armii Wojska Polskiego (Muzeum Saperów), punkt widokowy – podczas operacji forsowania Odry pełnił funkcję punktu obserwacyjnego 2 Pułku Artylerii Wojska Polskiego – współcześnie jest miejscem, z którego można podziwiać panoramę doliny Odry, średniowieczny kościół z XIII/XIV w. – Gozdowice;
- Siekierkowski Cmentarz Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego – spoczywa na nim prawie dwa tysiące żołnierzy poległych podczas forsowania Odry i kontynuowania ofensywy na Berlin – Stare Łysogórki;

- Barokowy kościół z 1730 r. z wieżą o konstrukcji ryglowej i zabytkowymi witrażami, budynki mieszkalne o konstrukcji ryglowej oraz pozostałości dawnego parku dworskiego z dawnym drzewostanem – Wierzchlas;
- Zabytkowy kościół z XIII w. – Goszków;
- Zabytkowy kościół z XIV w., a w nim ołtarz z dwiema kolumnami korynckimi, zdobionymi ornamentem liścia akantu – Kłosów;
- Zabytkowy kościół z XIV w. zbudowany z kamieni polnych, ciosów granitowych i cegieł, wieża dobudowana w 1611 r., ołtarz z 1704 r. – dzieło Heinricha Hattenkerella – Kurzycko;
- Kościół z XIX w., wybudowany w latach 1847-1849, na którego wieży znajduje się dzwon z 1617 r. – Sitno;
- Kościół wybudowany z kamienia i cegły, który swój obecny kształt zawdzięcza przebudowie z XIX w. – Troszyn;
- Kościół z XIII w. z wieżą z 1704 r. i barokowym ołtarzem z polichromią oraz Pałac z XVIII w., w którym obecnie mieści się szkoła podstawowa – Zielin.

Przez gminę przetoczyła się fala wydarzeń historycznych, które upamiętniają następujące pomniki historyczne: Pomnik Mieszka I w Mieszkowicach, Pomnik Saperów oraz Pamiątkowy głaz z tablicą w tzw. Wąwozie Śmierci – upamiętnia saperów, którzy w dniach 14-16 kwietnia 1945 r. zorganizowali przeprawę przez Odrę i wybudowali most pontonowy w czasie operacji forsowania Odry, Kamienna Ściana Chwały – upamiętnia szlak bojowy żołnierzy I Armii WP w Gozdowicach, obelisk upamiętniający wkopanie I Słupa Granicznego w Czelinie, Pomnik Matki Polki na Cmentarzu Wojennym w Starych Łysogórkach.

Gmina Mieszkowice posiada bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki czynnej. Ukształtowanie terenu wraz z atrakcyjnymi walorami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kulturowym tworzą podstawę do przeprowadzenia przez teren gminy szlaków turystycznych i tras rowerowych.

Szlaki turystyczne:

- Szlak Wzgórz Morenowych (Mieszkowice – Jeziora Siegniewskie – Jezioro But – Moryń – Dolsko – Mętno – Chojna – Rurka i dalej w kierunku Szczecina),
- Szlak Nadodrzański (zaczynający się w Mieszkowicach i dalej przez Gozdowice, Stare Łysogórki, Siekierki),
- Szlak czerwony Nordic Walking – szlak o długości 14,7 km na trasie Mieszkowice – Gozdowice,
- Szlak zielony Nordic Walking – szlak o długości 6,5 km w kształcie pętli.

Trasy rowerowe:

- Zielona Odra (Kłósów, Czelin, Gozdowice, Siekierki i dalej do Szczecina),
- Mieszkowice i okolice (Mieszkowice, Zielin, Smolnica, Dębno, Oborzany, Boleszkowice, Mieszkowice),
- Śladami historii i Cedyński Park Krajobrazowy (Chojna, Cedynia, Siekierki, Gozdowice, Czelin, Mieszkowice, Moryń, Chojna),
- Szlak Pamięci Narodowej – upamiętniający forsowanie Odry w 1945 r.

Na terenie gminy Mieszkowice dostępnych jest 7 obiektów zbiorowego zakwaterowania oraz 4 obiekty gastronomiczne. Dane szczegółowe na ich temat przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 19. Obiekty zakwaterowania noclegowego w gminie w 2012 roku

nazwa obiektu	adres obiektu
Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe „Mróz”	ul. Chojeńska 16, 74-505 Mieszkowice
Zajazd „Odra”	Stare Łysogórki 18, 74-505 Mieszkowice
Agroturystyka „Wagrosik”	ul. Poniatowskiego 31, 74-505 Mieszkowice
Agroturystyka	Stare Łysogórki 31, 74-505 Mieszkowice
Agroturystyka Teresa Januszkiewicz	Stare Łysogórki 33, 74-505 Mieszkowice
Gospodarstwo Agroturystyczne „Zacisze”	Goszków 6, 74-505 Mieszkowice
Agroturystyka	Kłósów 39, 74-505 Mieszkowice

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

Tabela 20. Obiekty gastronomiczne w gminie w 2012 roku

nazwa obiektu	adres obiektu
Bar/Pub „Tropiko”	ul. Ogrodowa 1, 74-505 Mieszkowice
Pizzeria „Topolino”	ul. Kościuszki 36, 74-505 Mieszkowice
„Pizza Pub Stodoła”	ul. Kościuszki 56, 74-505 Mieszkowice
Bar Zajazd „Odra”	Stare Łysogórki, 74-505 Mieszkowice

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

14. SYTUACJA DZIECKA

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń. Analiza sytuacji dziecka w gminie Mieszkowice została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono 5 ankiet – wypełnionych przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów – z następujących placówek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa im. Mieszka I (liczba uczniów: 255),
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zielinie (liczba uczniów: 81),
- Szkoła Podstawowa w Czelinie (liczba uczniów: 67),
- Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Troszynie (liczba uczniów: 94),
- Gimnazjum im. Noblistów Polskich (liczba uczniów: 247).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, pielęgniarkę i psychologa, zaś logopedę 4 z nich (brak w Gimnazjum w Mieszkowicach). W żadnej ze szkół nie pracuje doradca zawodowy. Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie uczniów, tą formą pomocy objęto (według danych przekazanych przez szkoły) 148 potrzebujących. Dwie placówki zgłosiły potrzebę zwiększenia liczby dzieci otrzymujących posiłek o łącznie 36 uczniów. Każda z placówek oświatowych zapewnia uczniom dostęp do Internetu i umożliwia korzystanie z sali gimnastycznej. Żadna ze szkół nie posiada klas lub oddziałów integracyjnych. Przedstawiciele Szkoły Podstawowej im. Mieszka I w Mieszkowicach zauważyli trudności z dojazdem na zajęcia dzieci z jednej rodziny (dotyczy to zwłaszcza okresu zimowego).

Każda z placówek oferuje dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła artystyczne, matematyczne, sportowe, taneczne, muzyczne, czytelnicze, religijne, informatyczne, językowe, przyrodnicze, szachowe, „Klub ciekawskich”, zajęcia przygotowujące do

egzaminów gimnazjalnych oraz punkt odrabiania zadań domowych). Wszystkie szkoły prowadzą zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze (5 szkół), korekcyjno-kompensacyjne (5), logopedyczne (4), socjoterapeutyczne (2), psychoterapeutyczne (1) oraz gimnastyka korekcyjna (1).

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych obejmujący 14 zmiennych. Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na dysfunkcje występujące w domu, odnoszące się do nadużywania alkoholu przez rodziców, przemocy domowej i małego zainteresowania problemami dzieci.

Pedagodzy dostrzegali także problemy bezrobocia i marginalizacji społeczno-ekonomicznej pociągające za sobą skutki dwojakiego rodzaju. W pierwszym przypadku trudna sytuacja materialna wiąże się również z występującymi w domu dysfunkcjami, takimi jak niewydolność wychowawcza, brak odpowiedniego zainteresowania dzieckiem, przemocy w rodzinie. Z kolei w drugim przypadku brak pracy zmusza niektórych rodziców do wyjazdu za granicę, co generuje problemy tzw. eurosieroctwa. W obu sytuacjach nie bez znaczenia pozostaje fakt, że ich ogólną konsekwencją jest pozostawienie dziecka bez odpowiedniej opieki, co sprzyja szerzeniu się zachowań negatywnych.

Wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawierają poniższe tabele.

Tabela 21. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych

rodzaj nieakceptowalnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych cech		
	liczba placówek, w których występuje	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie występuje
sięganie po alkohol	2	31(problemy rodzinne)	2
sięganie po narkotyki	–	–	2
palenie papierosów	4	35	1
ucieczki z domu	2	2	2

kradzieże	2	7	2
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	5	43	–
autoagresja	2	4	2
przestępczość ujawniona	2	11	2
niszczenie mienia szkolnego	2	6	2
udział w grupach negatywnych	1	4	3
problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego	5	23	–
przemoc w rodzinie	3	8 (w tym 4 – Niebieska Karta)	2
zaniedbanie przez dom	5	36	–
wykorzystywanie seksualne	–	–	4

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do problemów najczęściej występujących w szkole i w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli: stosowanie agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego, zaniedbanie przez dom oraz palenie papierosów.

Badania i działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Wskazując badania konieczne do przeprowadzenia wśród dzieci, młodzieży i ich rodziców, pedagodzy stwierdzili, iż należy dokładnie zdiagnozować problemy przemocy w rodzinie. W opinii respondentów ważne jest także zbadanie relacji w rodzinie oraz umiejętności wychowawczych rodziców. Ankietowani uznali również za wskazane przyglądanie się sposobom spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz poznania ich oczekiwań w tym zakresie.

Określając działania profilaktyczne i naprawcze, które należałoby przeprowadzić w szkołach, badani wskazywali głównie na potrzebę organizowania dla rodziców i młodzieży spotkań ze specjalistami dotyczących profilaktyki przemocy i uzależnień. Badani zwrócili uwagę także na kwestie edukacji prozdrowotnej, prelekcje z funkcjonariuszami policji oraz współpracę z przedstawicielami instytucji wspierających. Za istotną uznali także szeroko pojętą profilaktykę mającą na celu wyeliminowanie zjawisk negatywnych z życia szkoły.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

Przedstawiciele większości z ankietowanych placówek uznali współpracę z rodzicami uczniów za zadowalającą. W jej ramach odbywają się spotkania na wywiadówkach,

konsultacje indywidualne oraz dni otwarte. Rodzice uczestniczą w życiu szkoły, pomagając przy organizowaniu imprez szkolnych. Dwie szkoły wskazały na problemy we współpracy z rodzicami uczniów. Wynikają one głównie z powodu braku zainteresowania ze strony rodziców przebiegiem procesu edukacyjnego ich dzieci, co przejawia się na przykład niską frekwencją na zebraniach szkolnych.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Podobnie jak w przypadku oceny współpracy szkół z rodzicami, przedstawiciele większości badanych placówek stwierdzili, że współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny jest zadowalająca. Do podmiotów tych zaliczyli: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwo „Nasz Dom”, Policję, Koło Gospodyń Wiejskich, nadleśnictwo, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sąd Rejonowy, pielęgniarki środowiskowe, Kuratora Sądowego, Kuratora Społecznego, Szpital Psychiatryczny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, parafie oraz Specjalistów ds. Nieletnich.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność zapewnienia im szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Postulat ten dotyczył głównie organizowania zajęć pozalekcyjnych oraz wypoczynku w okresie wakacji i ferii zimowych.

Wśród innych potrzeb dzieci i młodzieży ankietowani wskazali na konieczność dalszego wspierania dzieci pochodzących z rodzin z problemami uzależnień, m.in. w formie zajęć socjoterapeutycznych i warsztatów przeciwdziałających agresji i przemocy. Pedagodzy dostrzegli także potrzebę ciągłego motywowania uczniów do nauki oraz objęcie programem dożywiania większej grupy dzieci i młodzieży.

Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na możliwość zagospodarowania czasu wolnego, m.in. poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, spotkań ze specjalistami oraz realizowanie programów profilaktycznych. Za pomocne uznali

również warsztaty z zakresu socjoterapii ukierunkowane na rozwiązywanie sytuacji trudnych, np. związanych z przemocą.

15. OCHRONA ZDROWIA

Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierne spożycie alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechnej profilaktyki.

W gminie Mieszkowice funkcjonują 4 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, prowadzone są 3 prywatne praktyki stomatologiczne oraz działają 2 apteki i 1 sklep zielarsko-medyczny. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2012 roku

nazwa placówki	adres
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne s.c. w Mieszkowicach	ul. Poniatowskiego 15, 74-505 Mieszkowice
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna	ul. Poniatowskiego 15, 74-505 Mieszkowice
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia dla Kobiet s.c. Poradnia Ginekologiczno-Położnicza Mieszkowice	ul. Korczaka 1A/4, 74-505 Mieszkowice
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Vita Sana w Gryfinie, Gabinety medycyny szkolnej	ul. Techników 2, 74-505 Mieszkowice
Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna	Sienkiewicza 17A, 74-505 Mieszkowice
Mieszko Dent Indywidualna Praktyka Stomatologiczna	ul. Poniatowskiego 15, 74-505 Mieszkowice
Gabinet Stomatologiczny	ul. Graniczna 1, 74-505 Mieszkowice
Apteka „Lavenda”	ul. Willowa 2b, 74-505 Mieszkowice
Apteka „Bławatek”	ul. Kamienna 2, 74-505 Mieszkowice
Sklep Zielarsko-Medyczny	ul. Jana Pawła II 27, 74-505 Mieszkowice

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jej terenie. W poniższych tabelach przedstawiono dane za 2012 rok uzyskane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne s.c. w Mieszkowicach.

Tabela 23. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2012 roku

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
nowotwory		2
niedokrwistości		26
choroby tarczycy		13
cukrzyca		3
niedożywienie		0
otyłość		2
zaburzenia odżywiania		0
upośledzenie umysłowe		12
padaczka		7
dziecięce porażenie mózgowe		1
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka		0
choroba nadciśnieniowa		48
alergia – dychawica oskrzelowa		187
alergie pokarmowe		0
alergie skórne		0
zniekształcenia kręgosłupa		6
choroby układu moczowego		187
wady rozwojowe układu nerwowego		5
wady rozwojowe układu krążenia		10
wady rozwojowe narządów płciowych		1
wady rozwojowe – aberracje chromosomowe		3
wady rozwojowe – inne		0
zaburzenia rozwoju		2
w tym:	zaburzenia rozwoju fizycznego	0
	zaburzenia rozwoju psychomotorycznego	0
trwałe uszkodzenia narządu ruchu		0
inne schorzenia wymagające opieki czynnej		0

Dane: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne s.c. w Mieszkowicach.

Tabela 24. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2012 roku

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica		4
nowotwory		131
choroby tarczycy		306
cukrzyca		287
niedokrwistość		24
choroby obwodowego układu nerwowego		555
choroby układu krążenia		1.430
w tym:	przewlekła choroba reumatyczna	60
	choroba nadciśnieniowa	1.251

choroby naczyń mózgowych	33
niedokrwienność serca (w tym przebyty zawał serca)	346
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	317
przewlekłe choroby układu trawiennego	1.416
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	1.747
inne schorzenia wymagające opieki czynnej	

Dane: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne s.c. w Mieszkowicach.

W 2012 roku u największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono dychawicę oskrzelową (187 osób), choroby układu moczowego (187 osób), chorobę nadciśnieniową (48 osób) i niedokrwistość (26 osób). Dorośli z kolei najczęściej zmagali się z chorobami układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (1.747 osób), chorobami układu krążenia (1.430 osób), przewlekłymi chorobami układu trawiennego (1.416 osób) i chorobami obwodowego układu trawiennego (555 osób).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

Tabela 25. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2012 roku

forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego po raz pierwszy (dzieci do lat 3)	32
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego następny raz (dzieci do lat 3)	264
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych po raz pierwszy (dzieci do 1. roku życia)	32
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych następny raz (dzieci do lat 3)	136
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	135
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	132

Dane: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne s.c. w Mieszkowicach.

W 2012 roku poradami profilaktycznymi lekarza rodzinnego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Medycznego s.c. w Mieszkowicach po raz pierwszy i po raz następny zostało objętych odpowiednio 32 i 264 dzieci do lat 3. Wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych miały z kolei miejsce w przypadku 32 dzieci do 1. roku życia, a następny raz w przypadku 136 dzieci (dzieci do lat 3). Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto natomiast 135 dzieci i młodzieży, w tym 132 osób zgodnie z programem badań profilaktycznych.

16. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, która jest zjawiskiem dynamicznym i, podobnie jak społeczeństwo, podlega rozwojowi. Choć stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwe piętno na jej funkcjonowaniu.

Według danych Posterunku Policji Mieszkowice-Moryń, w 2012 roku w gminie Mieszkowice odnotowano łącznie 90 zdarzeń o charakterze przestępczym. Wśród nich dominowały przestępstwa polegające na kradzieży mienia (56 przypadków), przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (13), przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (8) oraz inne przestępstwa (8). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Wybrane przestępstwa popełnione w gminie w 2012 roku

kategoria przestępstwa	liczba przestępstw
przestępstwa przeciwko mieniu	56
przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	13
przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece	8
przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	1
przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	4
inne przestępstwa	8

Dane Posterunku Policji Mieszkowice- Moryń.

Tabela 27. Grupy wiekowe sprawców przestępstw popełnionych w gminie w 2012 roku

grupa wiekowa	liczba sprawców
do lat 20	6
od 21 do 30 lat	35
od 31 do 40 lat	9
od 41 do 50 lat	13
od 51 do 60 lat	4
powyżej 61 lat	0

Dane Posterunku Policji Mieszkowice- Moryń.

W analizowanym okresie wykryto 67 sprawców przestępstw popełnionych na terenie gminy Mieszkowice. Najwięcej czynów zabronionych dopuściły się osoby w wieku od 21 do 30 lat i w wieku od 41 do 50 lat. W 2012 roku w ramach zapobiegania przemocy w rodzinie 2 rodziny z terenu gminy Mieszkowice objęto procedurą Niebieskiej Karty. W trakcie prowadzenia tej procedury zwołano 5 grup roboczych. Podczas spotkań

podejmowano działania związane z eliminowaniem zjawiska przemocy. Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym oraz kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów wynikają ze wskazań sądu opartych na art. 100 Kodeksu rodzinnego. Pomoc ta ma charakter niematerialny i dotyczy umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej.

Według informacji Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Gryfinie w 2012 r. wszystkie problemy dotyczące osób dotkniętych chorobą alkoholową i ich rodzin pozostających pod nadzorem kuratora sądowego były w razie pojawiających się problemów na bieżąco omawiane przez kuratora z pracownikiem socjalnym. Ponadto, sytuacje tych rodzin były również analizowane w ramach spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

17. POMOC SPOŁECZNA

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadania pomocy społecznej w gminie Mieszkowice wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach. Jednostka ta realizuje również zadania wynikające z innych, aniżeli ustawa o pomocy społecznej, aktów prawnych. Należą do nich w szczególności: ustawa o świadczeniach rodzinnych i ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym oraz ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.

Z końcem 2012 roku kadrę OPS-u stanowiło 13 osób, w tym: kierownik, 4 pracowników socjalnych, 3 osoby wykonujące usługi opiekuńcze, 1 pracownik wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz 4 pozostałych pracowników.

Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 28. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2012 roku

rodzaj stanowiska	liczba pracowników	o ilu pracowników powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	4	2
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	3	1
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	1	1
pozostali pracownicy	4	1

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

Zgodnie z zapisem ustawy o pomocy społecznej każdy ośrodek ma obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2012 roku wymóg ten był spełniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Mieszkowicach, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 1.857 mieszkańców.

Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych OPS-u figuruje m.in. potrzeba zwiększenia liczby pracowników socjalnych o dwie osoby, o jedną osobę pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, o jedną osobę pracowników wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze i o jedną osobę liczbę pozostałych pracowników.

Tabela 29. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2012 roku

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		—	1
	wyższe niekierunkowe		—	—
	średnie kierunkowe		1	3
	średnie niekierunkowe		—	—
	zawodowe i niższe		—	—
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	—
		w trakcie realizacji	—	—
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	—	3
		w trakcie realizacji	—	—
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			—	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			—	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			—	

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

Na koniec 2012 roku 1 pracownik socjalny posiadał wykształcenie wyższe, a kierownik i 3 pracowników socjalnych legitymowało się wykształceniem średnim kierunkowym. Dodatkowo kierownik miał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, natomiast 3 pracowników socjalnych posiadało specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

Prawo do wsparcia udzielanego przez OPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. I tak np. w odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które w analizowanym okresie było ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych i świadczeń alimentacyjnych. Zasiłek rodzinny przysługiwał, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał 539 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekraczał 623 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały z kolei, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 725 zł.

W wykonywaniu zadań OPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez OPS na realizację zadań w latach 2010-2012.

Tabela 30. Środki finansowe wydatkowane przez OPS na pomoc mieszkańcom gminy

wielkość wydatków	2010 r.	2011 r.	2012 r.
ogółem	4.939.863 zł	5.197.438 zł	5.392.959 zł
w tym na świadczenia pomocy społecznej	1.329.493 zł	1.217.687 zł	1.257.349 zł
w tym na świadczenia rodzinne	2.776.186 zł	3.108.624 zł	3.092.466 zł
na zadania własne gminy	922.952 zł	962.110 zł	1.221.637 zł
na zadania zlecone gminie	4.016.911 zł	4.235.328 zł	4.171.322 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez OPS na pomoc mieszkańcom gminy rosła z roku na rok (z 4.939.863 zł w 2010 r. do 5.392.959 zł w 2012 r.). Dominującą pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na wykonanie zadań zleconych gminie, wśród których przeważały środki przekazane na realizację

świadczeń rodzinnych (w 2010 roku 2.776.186 zł, w 2011 roku 3.108.624 zł, a w 2012 roku 3.092.466 zł). Zdecydowanie mniej środków przeznaczano natomiast na realizację zadań własnych (922.952 zł w 2010 r., 962.110 w 2011 r. i 1.221.637 zł w 2012 r.). Wśród nich przeważały środki przyznawane na zasiłki stałe, zasiłki okresowe, usługi opiekuńcze oraz zasiłki celowe i w naturze. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2010-2012.

Tabela 31. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	594	1.352	550
liczba rodzin	410	1.008	388
liczba osób w rodzinach	1.186	3.070	1.008
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	15,9%	41,1%	13,6%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012 ulegała dużym wahaniom (z 1.186 osób w rodzinach w 2010 r., poprzez 3.070 osób w rodzinach w 2011 r., do 1.008 osób w rodzinach w 2012 r.). Ogromnie wahał się również udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy (15,9% w 2010 r., 41,1% w 2011 r., 13,6% w 2012 r.). Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2012 roku.

Tabela 32. Struktura wiekowa oraz aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2012 roku

wiek odbiorców	liczba osób w rodzinach	rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat według decyzji administracyjnych
0-16 lat	357	pracuje	31
17-21 lat	41	pracuje dorywczo	30
22-30 lat	139	nie pracuje	142
31-40 lat	164	studiuje/uczy się	0/1
41-50 lat	295	na rencie	44
51-60 lat	227	na emeryturze	18
61-70 lat	61	na zasiłku dla bezrobotnych	9
71 lat i więcej	23	bezrobotny bez prawa do zasiłku	103

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2012 roku wykazała, że największe grupy stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (357 osób) oraz osoby w wieku 41-50 lat (295 osób) i 51-60 lat (227 osób). Ci z najmłodszych, którzy bezpośrednio korzystali ze wsparcia, otrzymywali pomoc głównie w postaci posiłku w szkołach.

Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w gminie według aktywności zawodowej, najliczniejsze grupy w 2012 roku stanowiły osoby niepracujące (142 osoby) oraz bezrobotne bez prawa do zasiłku (103 osoby).

Analizując powyższe dane, można pokusić się o stwierdzenie, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w 2012 roku stanowiły charakteryzujące się niskim poziomem dochodów rodziny dotknięte bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2010-2012

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
ubóstwo	87	155	195	244	453	525
sieroctwo	0	0	0	0	0	8
bezdomność	1	3	7	1	3	7
potrzeba ochrony macierzyństwa	28	37	40	152	188	197
bezrobocie	220	218	185	705	673	564
niepełnosprawność	150	159	145	393	398	333
długotrwała lub ciężka choroba	121	118	128	296	276	290
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	125	138	132	502	556	517
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	3
alkoholizm	21	29	35	44	44	36
narkomania	0	0	1	0	0	1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6	10	7	7	14
zdarzenie losowe	4	7	8	11	20	20
sytuacja kryzysowa	0	1	0	0	3	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było bezrobocie. Liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia OPS-u z tego powodu systematycznie spadała (705 w 2010 r., 673 w 2011 r., 564 w 2012 r.). Ważnymi przyczynami udzielania pomocy były również: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (liczba osób w rodzinach objętych wsparciem wahała się z 502 w 2010 r. przez 556 w 2011 r. do 517 w 2012 r.) oraz ubóstwo (liczba osób w rodzinach, którym przyznano pomoc z tego powodu, systematycznie rosła z 244 w 2010 r. do 525 w 2012 r.). Istotne przyczyny świadczenia pomocy społecznej w gminie stanowiły także problemy niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz potrzeby ochrony macierzyństwa. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez OPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2010-2012

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
pieniężna	422	429	497	417	412	485	1.787	1.306	1.482
rzeczowa	993	978	927	367	396	346	1.371	1.777	1.381
praca socjalna	X	X	X	0	3	3	0	9	8
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	0	0	2	0	0	2	0	0	2
usługi opiekuńcze	32	39	34	31	37	31	40	48	40
specjalistyczne usługi opiekuńcze	7	6	8	6	5	6	8	6	8
inna forma pomocy – stypendia szkolne	0	213	191	0	0	0	0	brak danych	brak danych

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 najczęściej udzielaną mieszkańcom gminy formą wsparcia była pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków stałych, okresowych oraz celowych. Liczba osób korzystających z tego rodzaju pomocy wahała się (z 1.787 w 2010 r., poprzez 1.306 w 2011 r. do 1.482 w 2012 r.).

Równie istotne znaczenie miało wsparcie rzeczowe udzielane przede wszystkim w postaci posiłku. Liczba osób w rodzinach także ulegała wahaniom (z 1.371 w 2010 r. przez 1.777 w 2011 r. do 1.381 w 2012 r.).

Wśród form pomocy świadczonej przez Ośrodek znalazły się również usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz praca socjalna, polegająca m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Warto dodać, że w latach 2011-2012 OPS wspierał uczniów pochodzących z rodzin ubogich lub zagrożonych wykluczeniem społecznym stypendiami. Liczba dzieci objętych tym rodzajem wsparcia wyniosła odpowiednio 213 i 191 uczniów.

Osoby, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, i które tym samym wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, są kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej. W latach 2010-2012 gmina pokrywała koszt pobytu w DPS-ie dla odpowiednio 7, 9 i 10 osób.

W analizowanym okresie Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył również w realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Projekt zakłada długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia. Celem powyższego Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Program jest finansowany z budżetu państwa oraz ze środków budżetu gminy. Dotację przyznaje wojewoda na wniosek burmistrza. W ramach realizacji projektu w 2012 r. pomoc w formie posiłków otrzymało 760 dzieci z przedszkola, uczniów szkół podstawowych, gimnazjum oraz internatów.

W 2012 roku w ramach wspierania osób niepełnosprawnych, samotnych oraz korzystających z pomocy społecznej pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej zorganizowali tradycyjnie spotkanie przy wigilijnym opłatku. W spotkaniu uczestniczyło 27 osób, które dodatkowo otrzymały świąteczne paczki z żywnością.

W roku 2012 Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie koordynował po raz kolejny organizację prac społecznie użytecznych. Celem programu było uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Program realizowany był od 01.04.2012 r. do 31.10.2012 r. W ramach prac społecznie użytecznych aktywność zawodową podjęło 8 osób bezrobotnych, objętych wsparciem pomocy społecznej. Osoby te

podejmowały zatrudnienie w jednostkach podległych samorządowi gminnemu, wykonując prace porządkowe zlecone przez jednostki zatrudniające. Mimo że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie powodują wysokiej efektywności w postaci podjęcia stałego zatrudnienia po zakończeniu działania, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści, m.in. przerywają bezczynność zawodową i mobilizują do kształtowania pożądanego stosunku do pracy.

W ramach realizowanych zadań OPS przyznawał także świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
wielkość wydatków na świadczenia rodzinne	2.245.580 zł	2.967.130 zł	2.899.115
rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
zasiłek rodzinny	11.177	10.284	9.254
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	33	48	35
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	200	144	128
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0	0	0
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	548	505	456
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	962	787	654
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	656	651	538
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1.450	1.346	1.199
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.995	1.757	1.482
zasiłek pielęgnacyjny	3.860	4.029	4.088
świadczenie pielęgnacyjne	902	1.634	1.797
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	69	78	66
liczba świadczeń rodzinnych ogółem	21.852	21.263	19.697

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 wielkość wydatków przeznaczonych przez OPS na realizację świadczeń rodzinnych wahała się (z 2.245.580 zł w 2010 r. przez 2.967. 130 zł w 2011 r. do 2.899.115 zł w 2012 r.). Spadała natomiast liczba przyznanych świadczeń (z 21.852 w 2010 r. do 19.697 w 2012 r.).

Najczęściej OPS wypłacał zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, a także podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne OPS opłacił w latach 2010-2012 następującą liczbę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: w 2010 r. 722 (na kwotę 93.636 zł), w 2011 r. 1.180 (155.640 zł), a w 2012 r. 1.335 (187.915 zł) oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne – w 2010 r. 295 (na kwotę 13.684 zł), w 2011 r. 491 (22.792 zł) i w 2012 r. 777 (35.902 zł).

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2010-2012 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach mieszkańcom gminy. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba rodzin pobierających świadczenie alimentacyjne	71	78	62
liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	1.234	1.243	1.122
wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	324.230 zł	342.290 zł	361.863 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

Liczba rodzin z gminy, którym w latach 2010-2012 OPS przyznał świadczenie alimentacyjne, wahała się (z 71 rodzin w 2010 r. przez 78 rodzin w 2011 r. do 62 rodzin w 2012 r.), również liczba wypłaconych świadczeń ulegała wahaniom (z 1.234 w 2010 r., poprzez 1.243 w 2011 r. do 1.122 w 2012 r.). Rosła natomiast wysokość kwot wydatkowanych na ten cel (z 324.230 zł w 2010 r. do 361.863 zł w 2012 r.).

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne.

Obok Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują w gminie Mieszkowice Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk”. Poniżej zamieszczona karta zasobów przedstawia szczegółową informację na temat tej jednostki.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Goszków 12 a, 74-505 Mieszkowice.

Podmiot prowadzący jednostkę:

Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk”.

Zakres usług oferowanych przez jednostkę:

- rehabilitacja społeczna,
- doradztwo psychologiczne,
- zajęcia terapeutyczne,
- opieka psychiatryczna,
- wyjazdy integracyjne,
- zajęcia socjoterapeutyczne.

Kategoria i liczba klientów objętych wsparciem w 2012 r.:

- osoby niepełnosprawne intelektualnie,
- osoby niepełnosprawne ruchowo,
- osoby psychicznie chore.

W roku 2012 wsparciem jednostki objętych było 30 osób, zaś 12 osób oczekiwało na miejsce (okres oczekiwania – 2 lata).

Propozycje w zakresie rozwoju jednostki (potrzeby):

- utworzenie spółdzielni socjalnej dla osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie,
- dalsze terapie zajęciowe dla osób niepełnosprawnych.

Na terenie gminy funkcjonują też świetlice realizujące program opiekuńczo-wychowawczy (Mieszkowice, Troszyn, Czelin) oraz świetlice wiejskie (Stare Łysogórski, Stary Błeszyn, Goszków, Kurzycko, Zielin, Troszyn, Wierzchlas).

Mieszkańcy gminy Mieszkowice są objęci działaniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gryfinie i Filii w Chojnie. W roku szkolnym 2011/2012 Poradnia objęła różnymi formami pomocy 340 osób z terenu gminy, w tym:

- 53 uczniom wydano opinie lub orzeczenia (wcześniej przeprowadzono 53 diagnozy psychologiczne, 53 diagnozy pedagogiczne i 13 diagnoz logopedycznych),
- 26 dzieci objęto przesiewowymi badaniami słuchu i mowy,
- 3 dzieci objęto długoterminową terapią logopedyczną,
- wśród 208 uczniów, 13 rodziców i 25 nauczycieli przeprowadzono specjalne zajęcia. Ich tematyka dotyczyła oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zespole klasowym, doradztwa zawodowego, tolerancji i asertywności, przeciwdziałania przemocy i agresji w szkole, profilaktyki zdrowotnej oraz wychowania dzieci i młodzieży,

- 11 osób wzięło udział w zajęciach dla rodziców na temat dojrzałości szkolnej,
- wydano 1 informację o wynikach diagnozy psychologicznej.

Mieszkańcy gminy korzystają również ze wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie. Wybrane dane dotyczące działalności PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy Mieszkowice w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37 Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	–	–	4
liczba dzieci z gminy adoptowanych	–	–	–
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	–	–	4
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	–	–	–
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	6	5	8
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	–	–	–
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	2	1	–

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

W analizowanym okresie tylko w 2012 r. do adopcji zgłoszono 4 dzieci z gminy; 4 dzieci umieszczono także w rodzinach zastępczych. W 2010 roku w rodzinach zastępczych przebywało 6 dzieci z gminy, rok później 5, a w 2012 roku 8 dzieci. W latach 2010-2012 żadne dziecko z gminy nie zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Warto dodać, że w roku 2010 usamodzielniono 2 dzieci z terenu gminy, a rok później 1 dziecko.

Mieszkańcy gminy Mieszkowice korzystali również z oferty Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej. W 2012 roku Caritas świadczył pomoc i wsparcie około 60 osobom – podopiecznym Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

18. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia oraz dysfunkcje narządu ruchu.

Z uwagi na to, że jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy Mieszkowice wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

W 2002 roku w gminie Mieszkowice mieszkało 1.241 osób niepełnosprawnych (594 mężczyzn i 647 kobiet), w tym 1.067 osób niepełnosprawnych prawnie i 174 osoby niepełnosprawne tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogólnej ludności gminy wynosił 16,4%.

Poniższe tabele przedstawiają strukturę wiekową osób niepełnosprawnych w gminie oraz ich podział według poziomu wykształcenia i aktywności ekonomicznej.

Tabela 38. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku

ekonomiczna grupa wieku	liczba osób	udział w ogólnej liczbie osób niepełnosprawnych	udział w ogólnej liczbie ludności w danej ekonomicznej grupie wieku
osoby w wieku przedprodukcyjnym	52	4,2%	2,4%
osoby w wieku produkcyjnym	643	51,8%	14,7%
osoby w wieku poprodukcyjnym	546	44,0%	53,3%

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

W 2002 roku 643 osoby niepełnosprawne w gminie były w wieku produkcyjnym, co było zjawiskiem niepokojącym. Stanowiły one ponad 14,7% ogółu ludności gminy będącej w tej ekonomicznej grupie wieku. Liczną grupę reprezentowały osoby niepełnosprawne w wieku poprodukcyjnym (546 osób), których odsetek wśród osób starszych w gminie wynosił 53,3%.

Tabela 39. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku

poziom wykształcenia	liczba osób	udział w ogólnej liczbie niepełnosprawnych w wieku 13 lat i więcej
wyższe	15	1,2%
policealne	6	0,5%
średnie	154	12,7%
zasadnicze zawodowe	199	16,4%
podstawowe ukończone	650	53,6%
podstawowe nieukończone	183	15,1%
nieustalony	5	0,4%

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Niski poziom wykształcenia w istotny sposób utrudnia osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie na rynku pracy i utrzymanie posiadanego zatrudnienia. W 2002 roku najliczniejszą grupę wśród osób dotkniętych niepełnosprawnością w gminie stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (650 osób) i zasadniczym zawodowym (199 osób). Ich udział w ogóle osób niepełnosprawnych wynosił odpowiednio 53,6% i 16,4%.

Tabela 40. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób	udział w ogóle osób niepełnosprawnych
aktywni zawodowo pracujący	98	7,9%
aktywni zawodowo bezrobotni	23	1,9%
bierni zawodowo	1.116	89,9%
nieustalony status na rynku pracy	4	0,3%

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych przez pracę stanowi bardzo wymagające i trudne do realizacji zadanie. W 2002 roku zdecydowana większość osób dotkniętych niepełnosprawnością w gminie była bierna zawodowo (1.116 osób). Ich udział w ogóle osób niepełnosprawnych wynosił aż 89,9%. Aktywnych zawodowo było 121 osób dotkniętych niepełnosprawnością. Wśród nich dominowały osoby posiadające zatrudnienie (98 osób).

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w gminie, korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2010-2012 oraz liczbę osób w tych rodzinach i jej procentowy udział w ludności gminy.

Tabela 41. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2010-2012

	2010	2011	2012
liczba rodzin	150	159	145
liczba osób łącznie w rodzinach	393	398	333
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	5,27%	5,32%	4,48%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieszkowicach.

Z przedstawionych danych wynika, że w analizowanym okresie liczba rodzin w gminie, które korzystały z pomocy z powodu niepełnosprawności i jednocześnie łączna liczba osób w rodzinach objętych tym wsparciem wzrosła w roku 2011 w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszając się w roku 2012. Analogicznym zmianom ulegał udział tych osób w ludności gminy. Należy dodać, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach wypłacił w latach 2010-2012 łącznie 2.403 świadczenia w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (w 2010 roku 962 świadczenia, w 2011 roku 787, w 2012 roku 654).

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Mieszkowice mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa, wraz z opiekunami, w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się.

Poza instytucjonalnymi jednostkami pomocy społecznej, wsparcie i opiekę osobom niepełnosprawnym świadczą także organizacje pozarządowe. Do tych organizacji, z których pomocy mogą korzystać osoby niepełnosprawne z gminy Mieszkowice, zalicza się m.in.: Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk”, które prowadzi Warsztaty Terapii Zajęciowej w Mieszkowicach, adresowane do osób niepełnosprawnych ruchowo, niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie chorych. W roku 2012 z oferty Warsztatów skorzystało 30 osób. Okres oczekiwania na miejsce w WTZ wynosił 2 lata (w 2012 r. oczekiwało 12 osób).

19. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz

poszukiwanie nowych wrażeń i doznań. Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, problemem przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia. Dane szacunkowe przedstawione w tym zakresie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera poniższa tabela.

Tabela 42. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

By skutecznie przeciwdziałać problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminować ich niekorzystny wpływ na społeczeństwo, konieczne jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na szczeblu gminnym działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Mieszkowice w latach 2010-2012.

Tabela 43. Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2010-2012

wielkość wydatków	2010 r.	2011 r.	2012 r.
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	95.249 zł	120.137 zł	97.068 zł
na przeciwdziałanie narkomanii	5.206 zł	6.460 zł	3.929 zł
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	–	–	–
razem	100.455 zł	126.597 zł	100.997 zł

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ulegała wahaniom (ze 100.455 zł w 2010 r. przez 126.597 zł w 2011 r. do 100.997 zł w 2012 r.). W analizowanym okresie wahaniom ulegały także kwoty przeznaczone na walkę z alkoholizmem oraz środki wykorzystywane na przeciwdziałanie narkomanii. W latach 2010-2012 w budżecie nie uwzględniono osobnych środków mających służyć działaniom ograniczającym przemoc w rodzinie.

Jak wspomniano powyżej, ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności Komisji w gminie Mieszkowice oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44. Lokalny rynek napojów alkoholowych oraz działalność GKRPA w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	28	30	26
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	3	4	4
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	9	12	10
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	2	0	1
liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	3	4	4
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	26	23	21
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	4	0	1
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0

liczba sprawców przemocy w rodzinie, których GKRPA skierowała na terapię	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieszkowicach.

W latach 2010-2012 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie wahała się (z 28 w 2010 r. przez 30 w 2011 r. do 26 w 2012 r.); limit punktów uchwalony przez Radę Miejską na koniec 2012 r. wynosił 45. Liczba przeprowadzonych w nich kontroli była niewielka – 3 w 2010 r. i po 4 w latach 2011-2012. W analizowanym okresie liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych była na zbliżonym poziomie (9 w 2010, 12 w 2011 r. i 10 w 2012 r.), liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła: 3 w 2010 i po 4 w latach kolejnych. W uzupełnieniu powyższych danych warto dodać, iż w analizowanym okresie podejmowano decyzje w sprawie cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (2 w 2010 r. i 1 w 2012 r.).

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała również rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu. W latach 2010-2012 liczba osób nimi objętych malała (z 26 w 2010 r. do 21 w 2012 r.). W analizowanym okresie liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wyniosła: 4 w 2010 r. i 1 w 2012 r.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w latach 2010-2012 GKRPA nie kontaktowała się z osobami dotkniętymi tym problemem, nie skierowała żadnej osoby na terapię, nie złożyła również w stosunku do sprawców przemocy w rodzinie żadnego zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

Głównym celem działania GKRPA jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Komisja opiniowała wnioski dyrektorów szkół z gminy Mieszkowice na sfinansowanie w szkołach programów profilaktycznych oraz dofinansowanie wycieczek, w których uczestniczyli uczniowie z rodzin dysfunkcyjnych. GKRPA opiniowała także wnioski rad sołeckich na sfinansowanie zabaw choinkowych, zabaw z okazji „Dnia Dziecka” oraz pikników podczas wakacji.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie pełnił: Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Członków ich

Rodzin, Zespół Interdyscyplinarny, Mieszkowickie Stowarzyszenie Abstynenta „Krokus”, Grupa AA, a także realizujące program socjoterapeutyczny świetlice opiekuńczo-wychowawcze zlokalizowane w Mieszkowicach, Czelinie i Troszynie.

W 2012 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieszkowicach przeprowadziła następujące działania:

I. Dofinansowanie Mieszkowickiego Stowarzyszenia Abstynenta „Krokus”, którego działalność ukierunkowana jest głównie na propagowanie trzeźwości na terenie miasta i gminy Mieszkowice, organizowanie wyjazdów grupowych w celu uczestnictwa w spotkaniach prowadzonych przez inne Stowarzyszenia oraz nawiązania z nimi współpracy. Stowarzyszenie prowadzi działalność statutową w pomieszczeniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Mieszkowicach. W każdy pierwszy piątek miesiąca od godziny 18:00 odbywają się mityngi otwarte, w których mogą uczestniczyć wszystkie osoby będące w stanie trzeźwym, a w pozostałe piątki mityngi grupy AA. Zadaniem Stowarzyszenia jest szerzenie trzeźwości wśród osób uzależnionych i zagrożonych nałogiem na terenie miasta i gminy Mieszkowice.

- W dniu 26 maja 2012 r. Mieszkowickie Stowarzyszenie Abstynenta „Krokus” wspólnie z Grupą AA zorganizowało XIII Pieszą Pielgrzymkę z Mieszkowic do Sanktuarium Maryjnego w Siekierkach. W pielgrzymce udział wzięło ponad 100 osób, część z terenu gminy Mieszkowice, pozostałe osoby z okolicznych stowarzyszeń, uczniowie ze szkoły podstawowej i gimnazjum oraz osoby wspierające. Uczestnicy pokonali pieszo dystans około trzydziestu kilometrów. W pielgrzymce uczestniczyła terapeutka, która udzielała porad osobom uzależnionym.
- Od 2 do 7 lipca 2012 r. członkowie stowarzyszenia wzięli udział w obozie z terapią w Międzywodziu. Opłaty za noclegi i terapię pokryto z dotacji gminy, koszty wyżywienia uczestnicy obozu pokryli we własnym zakresie. Na obóz pojechały osoby o najniższych dochodach na jednego członka rodziny.
- Mieszkowickie Stowarzyszenie Abstynenta wspólnie z Grupą AA w miesiącu lipcu 2012 r. zorganizowało pielgrzymkę rowerową do Częstochowy. Pielgrzymi mieli zapewnione noclegi w kwaterach prywatnych i na plebaniach.
- W dniach od 10 do 12 sierpnia 2012 r. w Sanktuarium w Rokicie odbyły się rekolekcje trzeźwości dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w których uczestniczyło 10 osób z Mieszkowickiego Stowarzyszenia. Uczestnicy rekolekcji wzięli udział w drodze krzyżowej prowadzonej przez przedstawicieli z Grup AA, mszy świętej, korzystali też z porad terapeuty oraz brali udział w uroczystym mityngu trzeźwości.

- 25 sierpnia 2012 r. zorganizowano uroczysty mityng z okazji XIV Rocznicy Grupy AA. Rozpoczął się on mszą świętą w kościele w Mieszkowicach, podczas której osoby uzależnione dawały świadectwa trzeźwości. Następnie wszyscy przenieśli się do Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury na mityng otwarty, w którym uczestniczyły osoby uzależnione i członkowie ich rodzin z Mieszkowic oraz osoby z okolicznych zaproszonych Grup AA. W spotkaniu uczestniczyło 100 osób. Po mityngu zorganizowano poczęstunek oraz zabawę dla wszystkich uczestników spotkania. Głównym celem organizatorów wszystkich spotkań oraz wyjazdów grupowych było uświadomienie mieszkańcom możliwości organizowania wolnego czasu oraz zabawy bez napojów alkoholowych.

II. Zatrudnienie terapeuty uzależnień

- Terapeuta uzależnień od alkoholu przyjmuje osoby uzależnione oraz członków ich rodzin w każdy drugi i czwarty piątek miesiąca w godzinach od 16:00 do 18:00 w Mieszkowicach przy ul. Poniatowskiego nr 15 (Przychodnia).

III. Dofinansowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin patologicznych.

- W okresie ferii zimowych dofinansowano wycieczkę do Gorzowa Wielkopolskiego zorganizowaną przez Szkołę Podstawową w Mieszkowicach dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych. W trakcie wycieczki uczniowie byli w kinie oraz korzystali z lodowiska.
- Pokryto koszty prowadzenia zajęć podczas ferii zimowych w świetlicy w Starych Łysogórkach dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, które nie wyjechały na ferie.
- Sfinansowano usługę autokarową uczniom z Gimnazjum wyjeżdżającym na wycieczkę do Warszawy.
- Opłacono wycieczkę zorganizowaną do Świnoujścia i Międzyzdrojów uczniom ze Szkoły Podstawowej w Mieszkowicach.
- W czasie wakacji dofinansowano dziesięciodniowy pobyt na koloniach letnich 17 uczniom ze szkoły podstawowej.
- Ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowano koszty wycieczek za uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.

IV. Profilaktyka w szkole i szkolenie osób realizujących zadania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Zakupiono nagrody na konkurs profilaktyczny przeprowadzony w Szkole Podstawowej w Czelinie.

- Sfinansowano warsztaty profilaktyczne przeprowadzone w Szkole Podstawowej w Zielinie, Czelinie, Troszynie oraz Mieszkowicach.
- Pokryto koszty programów profilaktycznych przeprowadzonych w Gimnazjum w Mieszkowicach oraz nagrody za udział w konkursie profilaktycznym uczniów z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Mieszkowicach.

V. Wspieranie imprez okolicznościowych organizowanych przez sołectwa dla dzieci z rodzin patologicznych oraz doposażenie świetlic wiejskich i zakup opału.

- W okresie ferii zimowych w sołectwach: Zielin, Stare Łysogórki, Goszków, Wierzchlas, Czelin, Kurzycko, Stary Błeszyn i Gozdowice oraz Plany i Kamionaka opłacono zabawy choinkowe zorganizowane dzieciom przez Rady Sołeckie.
- Z okazji „Dnia Dziecka” sfinansowano festyn dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w sołectwach: Goszków, Kamionka-Plany, Stare Łysogórki, Czelin, Kurzycko, Stary Błeszyn, Gozdowice i Wierzchlas.
- Ze środków przeznaczonych na dofinansowanie zajęć sportowych zakupiono piłki do gry, dresy sportowe oraz sfinansowano przewóz uczestników na mecz piłki koszykowej.
- W świetlicach wiejskich zatrudniono przez Powiatowy Urząd Pracy osoby, które prowadziły zajęcia z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych i ubogich. Ze środków budżetowych przeznaczonych na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakupiono do świetlic artykuły szkolne i środki czystości. Do świetlicy w Zielinie zakupiono stół do ping-ponga.

20. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy.

W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Mieszkowice badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu anonimowej ankiety rozesłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. burmistrza, radnych, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, kościoła) oraz mieszkańców gminy.

Do analizy przedłożono w sumie 19 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie.

Atuty gminy

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o największe atuty gminy. Wskazując je, respondenci zwrócili szczególną uwagę na dobrą infrastrukturę gminną, w tym kanalizację, wodociągi, sieć gazową, chodniki oraz dostęp do Internetu.

Duże znaczenie przywiązywali do walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy, wysoko ocenili także pozostałe atuty turystyczne, w tym miejsca historyczne i zabytki. Uznanie mieszkańców zyskało również dobre położenie komunikacyjne gminy – bliskość granicy państwowej, funkcjonująca przeprawa promowa i linia kolejowa.

Badani wspomnieli także o dogodnych warunkach do rozwoju energetyki wiatrowej i ogólnej dbałości o środowisko naturalne.

Ankietowani zwrócili również uwagę na istniejący Oddział Ratownictwa Medycznego, dobrze funkcjonujący sektor pomocy społecznej oraz odbudowę zabytkowych kamieniczek.

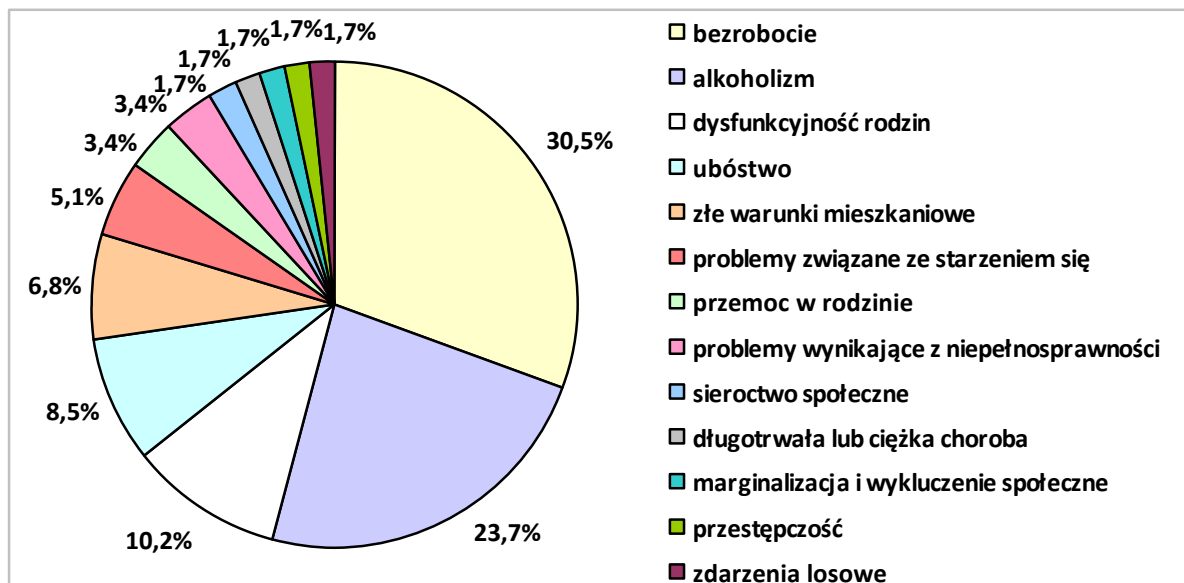
Słabe strony gminy

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani identyfikowali słabe strony gminy. Najczęściej wymienianą słabością był brak miejsc pracy i wynikający z tego wysoki poziom bezrobocia, prowadzący do ubożenia społeczeństwa. W tym kontekście respondenci zwracali uwagę na zbyt małą liczbę lokalnych zakładów pracy mogących dać zatrudnienie oraz ograniczone działania służące pozyskiwaniu inwestorów, co istotnie zmniejsza szanse na pozostanie w gminie osób młodych. Emigracja ludzi młodych jest zaś jedną z przyczyn starzenia się lokalnej społeczności.

Za dotkliwy problem respondenci uznali także słabe połączenia komunikacji autobusowej. Według ankietowanych bolączkami gminy są również brak mieszkań komunalnych i przeciągająca się budowa kanalizacji na terenach wiejskich.

Do słabych stron gminy respondenci zaliczyli niewielką ofertę propozycji spędzania wolnego czasu, przede wszystkim dla ludzi młodych, niewystarczającą promocję gminy oraz ograniczenia w rozwoju turystyki. Ankietowani zwrócili również uwagę na zbyt małą aktywność mieszkańców. W opinii respondentów do słabych stron zaliczają się także: brak poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, słaby dostęp do lekarzy specjalistów oraz nieporządek na terenie gminy.

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie problemów, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

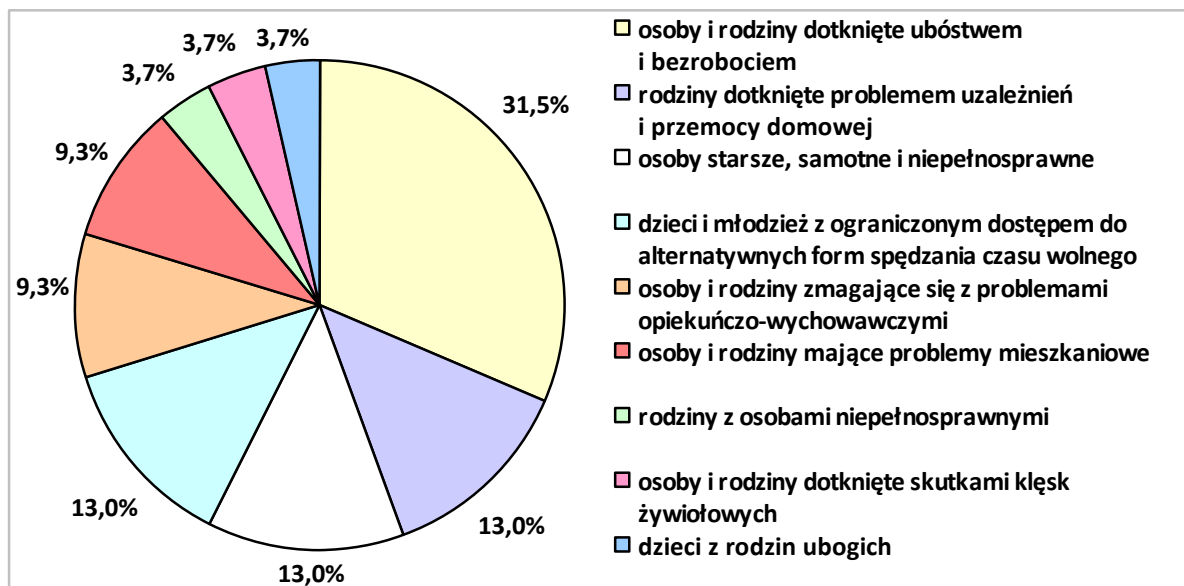
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotykają mieszkańców gminy, respondenci zaliczyli przede wszystkim bezrobocie – wskazało nań 30,5% ankietowanych – i alkoholizm (23,7%). Szczególną uwagę zwrócili również na dysfunkcyjność rodzin (10,2%), ubóstwo (8,5%) oraz złe warunki mieszkaniowe (6,8%).

W dalszej kolejności respondenci wymienili problemy związane ze starzeniem się (5,1%), przemoc w rodzinie i problemy wynikające z niepełnosprawności (po 3,4%). Ponadto wskazali sieroctwo społeczne, długotrwałą lub ciężką chorobę, marginalizację i wykluczenie społeczne, przestępczość oraz zdarzenia losowe (po 1,7%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali podali kategorie osób i grup, które najbardziej odczuwają skutki problemów społecznych występujących w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Kategorie osób i grup najbardziej odczuwających skutki problemów społecznych występujących w gminie

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

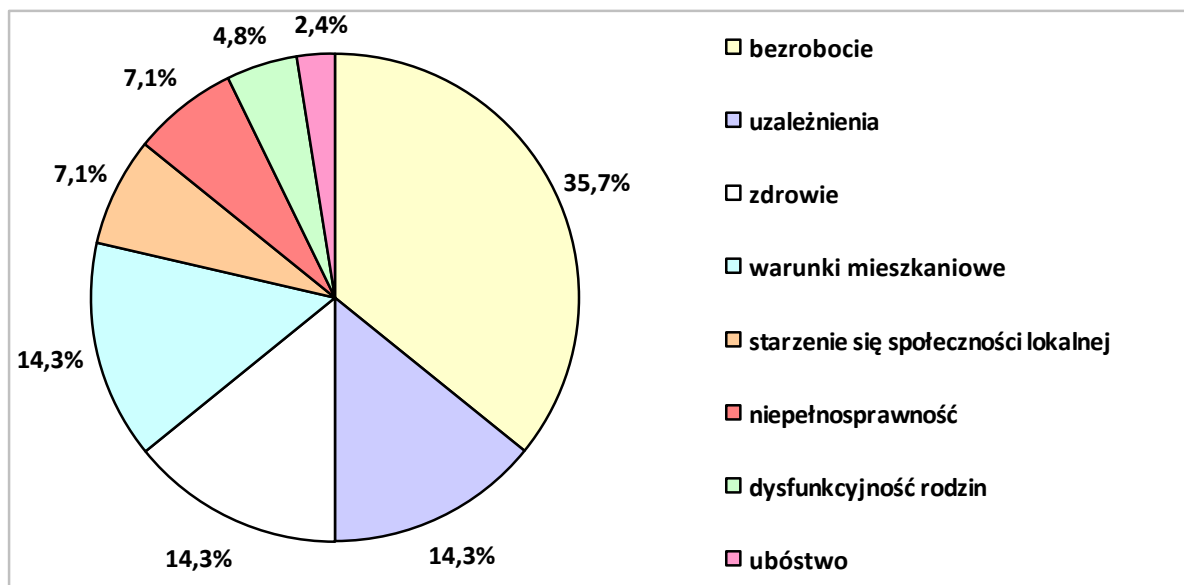
Najwięcej badanych stwierdziło, że grupami, które najbardziej odczuwają skutki problemów społecznych w gminie, są osoby i rodziny dotknięte ubóstwem i bezrobociem (31,5%).

Liczne grono wśród ankietowanych stanowili również ci, którzy wskazali na rodziny dotknięte problemem uzależnień i przemocy domowej, osoby starsze, samotne i niepełnosprawne oraz dzieci i młodzież z ograniczonym dostępem do alternatywnych form spędzania czasu wolnego (po 13,0%), jak również osoby i rodziny zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osoby mające problemy mieszkaniowe (po 9,3%).

Zdaniem respondentów z następstwami problemów społecznych w gminie borykają się też rodziny z osobami niepełnosprawnymi, osoby i rodziny dotknięte skutkami powodzi i klęsk żywiołowych oraz dzieci z rodzin ubogich (po 3,7%).

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niewystarczająca. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej zadowolająca w takich obszarach, jak bezrobocie (35,7%), a także uzależnienia, zdrowie i warunki mieszkaniowe (po 14,3%). Wskazano również starzenie się społeczności lokalnej i niepełnosprawność (po 7,1%) oraz dysfunkcyjność rodzin (4,8%) i ubóstwo (2,4%).

Co zrobić, by poprawić sytuację osób i rodzin w gminie?

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególny nacisk położyli na zwiększenie liczby miejsc pracy poprzez zachęcanie potencjalnych inwestorów do podjęcia działalności na terenie gminy oraz aktywizację osób bezrobotnych, m.in. poprzez organizowanie prac interwencyjnych.

Bardzo istotną kwestią dla mieszkańców gminy jest zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów oraz rozbudowa budownictwa socjalnego. Szczególny nacisk ankietowani położyli na konieczność zapewnienia dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu (zwiększenie dostępu do imprez kulturalnych), stworzenie systemu pomocy

dla osób niepełnosprawnych, samotnych i niezaradnych oraz uaktywnienie społeczne osób starszych i niepełnosprawnych. Za równie istotne respondenci uznali także zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom ubogim oraz zwiększenie nakładów na leczenie uzależnień.

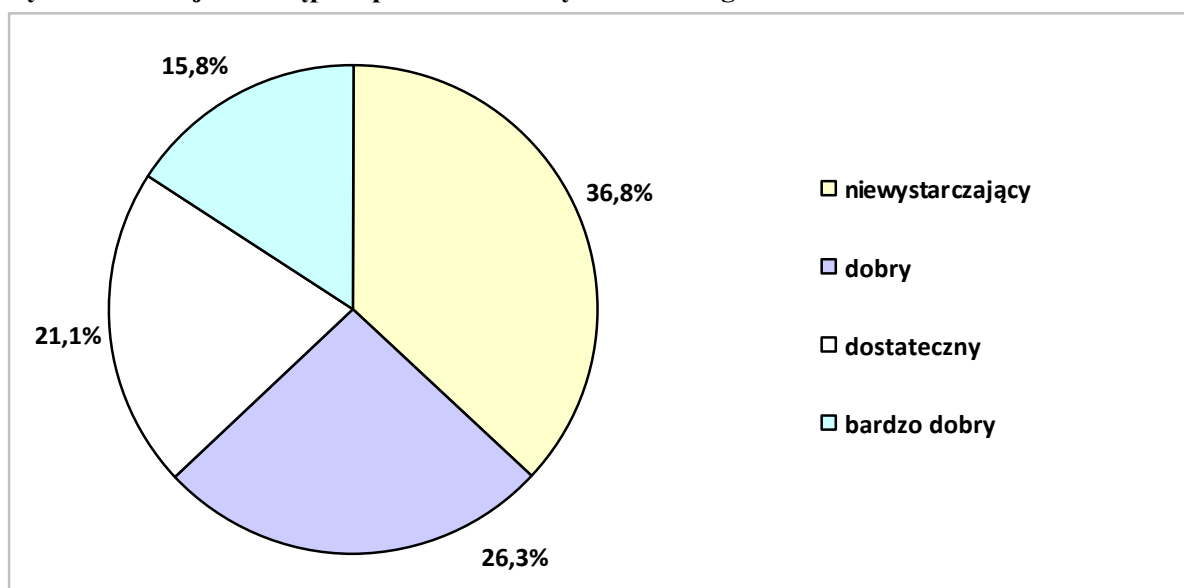
Ankietowani zwrócili również uwagę na konieczność zmian w obszarze komunikacyjnym – stworzenie sieci połączeń między sołectwami. Do ważnych kwestii respondenci zaliczyli także potrzebę lepszej promocji gminy.

Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania lokalnych problemów społecznych. W pierwszej kolejności zaliczyli do nich: Urząd Miasta, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy Społecznej, ośrodki zdrowia oraz Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Promyk”. Ważną rolę do odegrania przypisali również placówkom oświatowym, policji, lokalnym zakładom pracy, spółdzielniom socjalnym, Centrum Promocji Gminy, Punktowi Konsultacyjnemu i Gminnemu Zespołowi Interdyscyplinarnemu.

Kolejne kwestie poruszone w ankiecie dotyczyły dostępności w gminie placówek służby zdrowia, oświatowo-wychowawczych, kulturalnych oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych. Jednocześnie poproszono badanych o wskazanie deficytów w powyższym zakresie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek służby zdrowia w gminie?

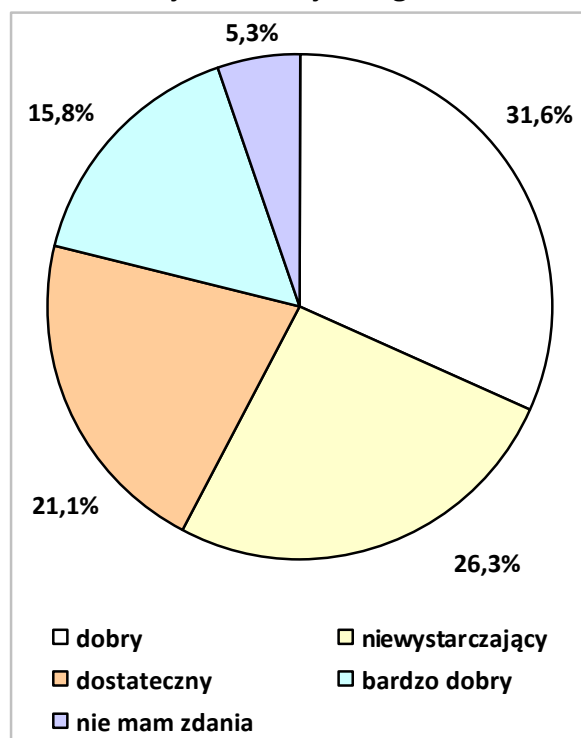

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

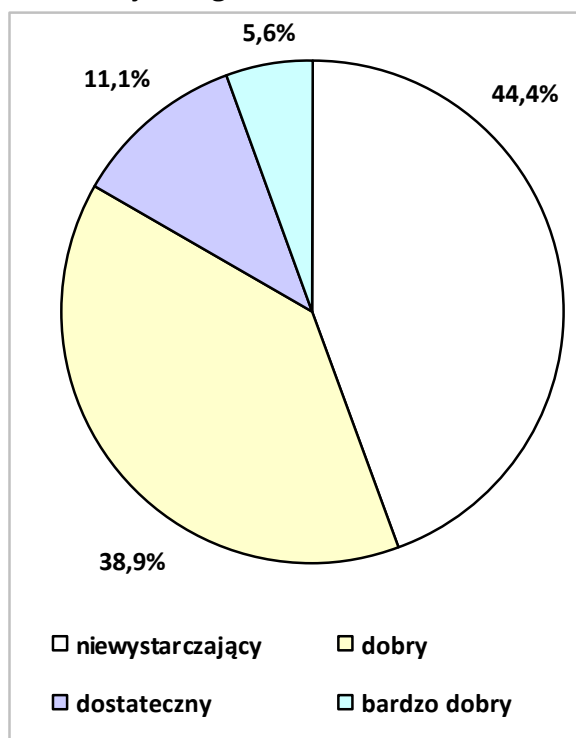
Dostępność placówek służby zdrowia w gminie została uznana za niewystarczającą przez 36,8% badanych. Dobrze oceniło ją 26,3% respondentów, bardzo dobrze 21,1%, a dostatecznie 15,8% ankietowanych.

Do lekarzy, których w gminie brakuje, bądź do których trudno się dostać, ankietowani zaliczyli przede wszystkim kardiologa, ortopedę, pediatrę, okulistę i psychiatrę, a następnie urologa, neurologa, ginekologa, dermatologa oraz chirurga. Ponadto wymienili też: alergologa, psychologa, pulmonologa, reumatologa i onkologa.

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie?

Wykres 6. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w gminie?

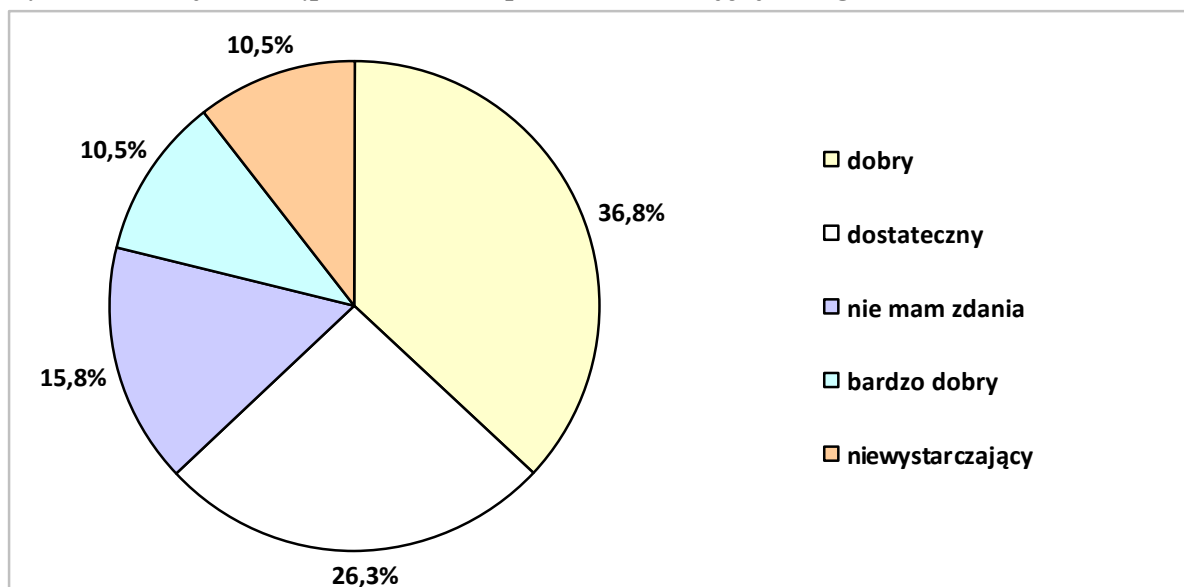
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 31% respondentów dobrze oceniło dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie, kolejne 21,1% przyznało, że jest on dostateczny, a bardzo dobrą opinię w tej sprawie przedstawiło 15,8% ankietowanych. Jednak blisko 27% badanych uznało, że jest on niewystarczający. Jednocześnie zdania na ten temat nie miało 5,3% respondentów.

Dostępność placówek kulturalnych została oceniona zdecydowanie gorzej. Ponad 44% badanych odpowiedziało, że dostęp do placówek kulturalnych w gminie jest niewystarczający. Za dobry uznało go 38,9% ankietowanych, za dostateczny 11,1%, a za bardzo dobry 5,6% respondentów.

Wskazując placówki oświatowo-wychowawcze oraz kulturalne, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest ograniczony, badani wymienili przede wszystkim poradnie specjalistyczne i terapeutyczne, świetlice wiejskie i środowiskowe, placówki wychowania przedszkolnego oraz kino, a następnie ognisko pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe, teatr oraz prężniej działający Dom Kultury.

Wykres 7. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

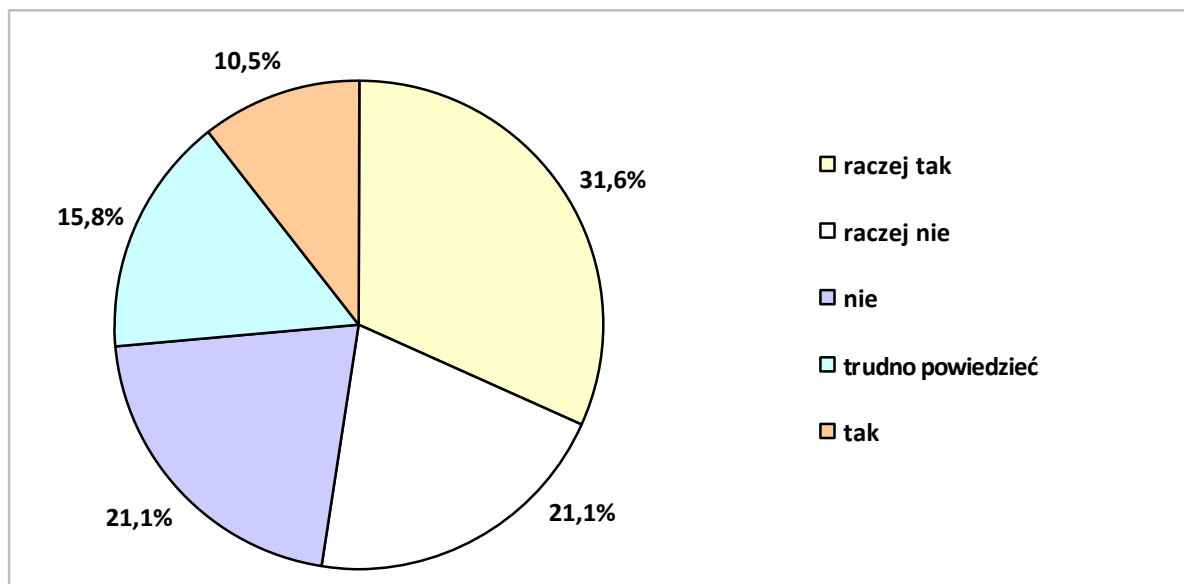
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad połowa badanych (52,6%) uznała dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie za dobry lub bardzo dobry, dostatecznie oceniło go 26,3% ankietowanych. Za niewystarczający uznało go 10,5% mieszkańców, a aż 15,8% respondentów nie wyraziło opinii w tej sprawie.

W przypadku infrastruktury sportowo-rekreacyjnej badani dostrzegli potrzebę budowy hal sportowych w każdym sołectwie, basenu, siłowni, ścieżek pieszych i rowerowych, boisk Orlik w każdym sołectwie, sali gimnastycznej w gimnazjum, atrakcyjnych placów zabaw, kortu tenisowego oraz tras dla łyżworolek.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające uzyskać od respondentów opinie na temat stanu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Czy czuje się Pan(-i) bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Stan bezpieczeństwa w gminie nie jest zadowalający, co prawda 42,1% respondentów czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie w miejscu zamieszkania, ale podobny odsetek ankietowanych (42,2%) wyraził odmienną opinię. Jednocześnie zdania w tej sprawie nie miało aż 15,8% badanych.

21. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmacnianiu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

W 2012 roku w gminie Mieszkowice funkcjonowało 18 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy gminy Mieszkowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi

działalność pożytku publicznego), podejmował z nimi współpracę. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Tabela 45. Organizacje pozarządowe w gminie w 2012 roku

lp.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka działania	kategoria klienta
1.	Mieszkowickie Stowarzyszenia Abstynenta „Krokus”, ul. Kościuszki 48, 74-505 Mieszkowice	propagowanie trzeźwości, rozwiązywanie problemów alkoholowych	osoby uzależnione, osoby współuzależnione
2.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieszkowickiej, ul. Kościuszki 48, 74-505 Mieszkowice	rozwijanie działalności kulturalnej, szerzenie wiedzy historycznej, popieranie inicjatyw społecznych.	mieszkańcy gminy
3.	Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk”, Goszków 12A, 74-505 Mieszkowice	tworzenie najkorzystniejszych warunków do pełnego fizycznego, osobowego rozwoju i godnego uczestnictwa w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.	osoby niepełnosprawne
4.	Ludowy Klub Sportowy „Mieszko”, ul. Sienkiewicza 17/6, 74-505 Mieszkowice	wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, udział w rozgrywkach i zawodach sportowych.	dzieci i młodzież, dorośli
5.	Ludowy Zespół Sportowy „Zieloni” Zielin, ul. Witosa 21, 74-505 Mieszkowice		
6.	Ludowy Zespół Sportowy „Olimpia”, Troszyn 42/7, 74-505 Mieszkowice		
7.	Ludowy Zespół Sportowy „Zjednoczeni”, Kurzycko 21/1, 74-505 Mieszkowice		
8.	Klub Piłkarski „Odra”, Czelin 66/5, 74-505 Mieszkowice	propagowanie dziedzictwa kulturowego, podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, kształtowanie i realizacja polityki rolnej i społecznej na rzecz postępu gospodarczego, społecznego, socjalnego oraz kulturalnego i oświatowego wsi.	mieszkańcy gminy
9.	Koło Gospodyń Wiejskich w Mieszkowicach, ul. Kościuszki 48, 74-505 Mieszkowice		
10.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zielinie, Świetlica Wiejska, ul. Witosa, 74-505 Mieszkowice		
11.	Koło Gospodyń Wiejskich w Troszynie, Świetlica Wiejska, Troszyn, 74-505 Mieszkowice		
12.	Koło Gospodyń Wiejskich w Czelinie, Świetlica Wiejska, Czelin, 74-505 Mieszkowice	prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną,	mieszkańcy gminy
13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mieszkowicach, ul. Kościuszki 44, 74-505 Mieszkowice		

14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zielinie, ul. Witosa 5, 74-505 Mieszkowice	organami samorządowymi i innymi podmiotami, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych, związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków OSP kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz statutu, działania na rzecz ochrony środowiska.	
15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Troszynie, Troszyn, 74-505 Mieszkowice		
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Starych Łysogórkach, Stare Łysogórki 57, 74-505 Mieszkowice		
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Goszkowie, Goszków, 74-505 Mieszkowice		
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kłosowie, Kłosów, 74-505 Mieszkowice		

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

W 2012 roku w gminie Masłowice istniały 4 parafie Kościoła rzymskokatolickiego oraz 7 Kościołów filialnych. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 46. Parafie i kościoły w gminie w 2012 roku

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia rzymskokatolicka p.w. Przemienienia Pańskiego w Mieszkowicach	ul. Jana Pawła II 13, 74-505 Mieszkowice
2.	Parafia rzymskokatolicka p.w. NMP Częstochowskiej w Czelinie	Czelin 41, 74-505 Mieszkowice
3.	Parafia rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP w Troszynie	Troszyn 48, 74-505 Mieszkowice
4.	Parafia rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Zielinie	ul. Witosa 26, Zielin, 74-505 Mieszkowice
5.	Kościół filialny p.w. Ducha Świętego w Mieszkowicach	ul. Odrzańska, 74-505 Mieszkowice
6.	Kościół filialny p.w. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Wierzchlasie	Wierzchlas, 74-505 Mieszkowice
7.	Kościół filialny w Kurzycku	Kurzycko, 74-505 Mieszkowice
8.	Kościół filialny w Kłosowie	Kłosów, 74-505 Mieszkowice
9.	Kościół filialny w Gozdowicach	Gozdowice, 74-505 Mieszkowice
10.	Kościół filialny w Sitnie	Sitno, 74-505 Mieszkowice
11.	Kościół filialny p.w. św. Jana Chrzciciela w Goszkowie	Goszków, 74-505 Mieszkowice

Dane Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

22. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku strategii Rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, który jest podmiotem analizy, i obejmuje następujące obszary:

- bezrobocie i ubóstwo;
- rodzina, dziecko i młodzież;
- uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- bezdomność;
- starość;
- niepełnosprawność;
- kapitał społeczny i ludzki;
- inne mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.

Obszar BEZROBOCIE I UBÓSTWO	
mocne strony	słabe strony
• prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska bezrobocia w gminie • podejmowanie przez pracowników socjalnych działań służących aktywizacji osób bezrobotnych • upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach • przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa	• nieprowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska bezrobocia wśród kobiet • ograniczona skala działań służących aktywizacji osób bezrobotnych w wieku 45 lat i więcej • brak przeciwdziałania zjawisku dziedziczenia bezrobocia • nierozpowszechnianie ofert pracy z zagranicy • niepozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • ograniczone działania mające na celu zachęcanie inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy

	• brak działań wpływających na dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy • niepodejmowanie kroków służących ograniczeniu zjawiska nielegalnego zatrudnienia
szanse	zagrożenia
• wystarczająca wiedza osób bezrobotnych o dostępnych ofertach pracy i wolnych miejscach pracy • korzystanie przez osoby bezrobotne z dostępu do europejskich rynków pracy	• wzrost poziomu bezrobocia • utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet • zwiększający się poziom bezrobocia wśród osób w wieku 45 lat i więcej • wzrost liczby osób bezrobotnych wymagających aktywizacji • brak wystarczającej wiedzy o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach • nieograniczanie bezrobocia dzięki środkom finansowym z funduszy zewnętrznych (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • niewielka liczba nowych inwestorów tworzących miejsca pracy • ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych • wzrost poziomu nielegalnego zatrudnienia • zwiększająca się skala ubóstwa wśród mieszkańców gminy

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ	
mocne strony	słabe strony
• prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin • efektywna praca socjalna • analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • rozwijanie opieki przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego • podnoszenie poziomu nauczania w gminie • dostosowywanie do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferty spędzania czasu wolnego • prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia • prowadzenie działań mających na celu zwiększenie dostępności opieki medycznej dla mieszkańców	• niezapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia • brak działań inicjujących powstawanie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci • ograniczone działania na rzecz utworzenia placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • słaba koordynacja działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież • brak współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • niepropagowanie wśród dzieci i młodzieży idei wolontariatu
szanse	zagrożenia
• istnienie warunków do prowadzenia pracy socjalnej • dostateczne rozpoznanie potrzeb rodzin,	• zwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych • wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego

• dzieci i młodzieży • dobry dostęp do opieki przedszkolnej • odpowiednia dostępność szkół podstawowych i gimnazjalnych • możliwość kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadgimnazjalnym w gminie • zadowalający poziom nauczania w placówkach oświatowych • wzrastająca liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty spędzania czasu wolnego • wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców	• brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci • niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży • brak możliwości podniesienia skuteczności udzielanej pomocy dzięki koordynowaniu działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzieży • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • niewielka liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży • słaba dostępność opieki medycznej
--	--

Obszar UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
• prowadzenie działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • zapewnianie dostępu do pomocy psychospołecznej rodzinom dotkniętym problemami uzależnień • kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe • prowadzenie wśród nauczycieli, rodziców i sprzedawców napojów alkoholowych działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień • diagnozowanie kwestii inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży • przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży • różnorodność działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • funkcjonowanie w gminie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	• brak działań w zakresie inicjowania powstawania grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • niepozyskiwanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie • brak współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
szanse	zagrożenia
• wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia psychospołecznego i prawnego • zwiększająca się liczba osób uzależnionych	• niewielka liczba osób wyleczonych z uzależnień • ograniczona kadra pracująca z osobami

- objętych leczeniem odwykowym - wzrastająca świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych co do zagrożeń uzależnieniami - utrzymywanie się na podobnym poziomie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej - zmniejszająca się skala zjawiska nielegalności sprzedaży napojów alkoholowych - funkcjonowanie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych - wzrastająca wśród dzieci i młodzieży świadomość zagrożenia uzależnieniami - istnienie organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień - wzrost liczby rodzin objętych poradnictwem i interwencją z powodu przemocy w rodzinie	- uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie - brak organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie - nierealizowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie - wzrost liczby osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych - zwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia - wzrost liczby osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych
---	---

Obszar BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
- diagnozowanie problemu bezdomności - zapobieganie bezdomności oraz prowadzenie działań na rzecz osób bezdomnych - informowanie bezdomnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy - zapewnianie osobom bezdomnym schronienia - udzielanie wsparcia osobom bezdomnym przybywającym z innych gmin - zapewnianie wsparcia osobom wychodzącym z bezdomności - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych	- brak standaryzacji usług świadczonych osobom bezdomnym - nieprowadzenie działań na rzecz reintegracji zawodowej osób bezdomnych - brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności - niewielka skala działań uwrażliwiających mieszkańców na problemy osób bezdomnych oraz mających na celu zwiększenie akceptacji społecznej osób bezdomnych
szanse	zagrożenia
- posiadanie przez bezdomnych wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia - odpowiednia jakość usług świadczonych osobom bezdomnym - wzrost liczby osób wychodzących z bezdomności - brak zjawiska minimalizowania problemów osób bezdomnych - uwrażliwianie mieszkańców na problemy osób bezdomnych oraz podejmowanie działań mających na celu zwiększenie ich akceptacji	- występowanie problemu bezdomności - zwiększająca się liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych wymagających schronienia - zwiększająca się liczba osób bezdomnych zmagających się z bezrobociem - wzrost liczby osób bezdomnych przybyłych z innych gmin - ograniczone możliwości realizowania indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności - brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych

Obszar STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy	- brak badania liczebności osób starszych - niepodejmowanie działań zmierzających

- wystarczając liczbą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze - kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej - prowadzenie wśród osób starszych działań prozdrowotnych - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych	do większego zaangażowania rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi - brak działań inicjujących powstawanie grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób starszych - niezapewnianie osobom starszym wsparcia w ramach małych form pomocy (klub seniora, dom dziennego pobytu) - brak działań mających na celu podniesienie poziomu życia osób starszych - niewystarczające działania umożliwiające osobom starszym kontynuowanie aktywności zawodowej - brak działań uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy i potrzeby osób starszych - niepodejmowanie działań mających na celu poprawę sfery technicznej, ułatwiającej osobom starszym codzienne życie - brak działań inicjujących w gminie wolontariat na rzecz osób starszych - niezapewnianie osobom młodym warunków do pozostania w gminie
szanse	zagrożenia
- posiadanie przez osoby starsze wiedzy o dostępnych formach pomocy - zwiększająca się liczba osób starszych korzystających z usług opiekuńczych - możliwość uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny - zwiększający się udział osób starszych w działaniach prozdrowotnych - brak zjawiska marginalizacji problemów i potrzeb osób starszych - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych	- wzrost liczby osób starszych - niefunkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób starszych - brak dostępu osób starszych do małych form pomocy (klub seniora, dom dziennego pobytu) - słaba dostępność domów pomocy społecznej - niski poziom życia osób starszych - niewielka liczba osób starszych kontynuujących aktywność zawodową - zbyt mała do potrzeb osób starszych infrastruktura techniczna - niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze w codziennym życiu - występowanie zjawiska migracji osób młodych, do większych jednostek administracyjnych

Obszar NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
- informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy - wystarczająca liczba pracowników świadczących opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym - świadczenie wsparcia w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	- brak badań dotyczących liczby osób niepełnosprawnych w gminie - niepodejmowanie działań inicjujących powstawanie w gminie grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych - brak współpracy z podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne osobom niepełnosprawnym

• likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osób niepełnosprawnych • tworzenie grup i klas integracyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	• nieupowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy • brak działań uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych • niepodejmowanie działań służących zwiększeniu społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • brak działań inicjujących wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych
szanse	zagrożenia
• posiadanie przez osoby niepełnosprawne wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia • funkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych • istnienie bazy rehabilitacyjnej w gminie • brak barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne życie • brak zjawiska marginalizacji problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	• wzrost liczby osób niepełnosprawnych • zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych wymagających opieki i wsparcia ze strony pracowników OPS-u • wzrastająca liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających wsparcia • niewystarczająca wiedza osób niepełnosprawnych o dostępnych ofertach pracy i wolnych miejscach pracy • wzrastająca liczba dzieci wymagających umieszczenia w grupach i klasach integracyjnych • brak społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających osoby niepełnosprawne w codziennym życiu

Obszar KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
• odpowiednia do potrzeb liczba pracowników socjalnych • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego • diagnozowanie problemów społecznych w gminie • informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia • poprawianie jakości obsługi klientów OPS-u • prowadzenie bazy danych o instytucjach wsparcia i organizacjach pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej • uświadamianie władzom gminy roli i potrzeb sektora pomocy społecznej	• niewystarczające przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej • brak działań inicjujących powstawanie w gminie nowych placówek pomocy społecznej • niepodejmowanie działań inicjujących wolontariat

• przeciwdziałanie negatywnym stereotypom postrzegania sektora pomocy społecznej • współpraca z organizacjami pozarządowymi • podejmowanie współpracy z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych	
szanse	zagrożenia
• dobrze wykształcona kadra zatrudniona w ośrodku pomocy społecznej • wystarczająca wiedza na temat problemów społecznych w gminie • posiadanie przez beneficjentów systemu pomocy społecznej wiedzy o dostępnych formach wsparcia • odpowiednia jakość obsługi klientów OPS-u • wystarczające dofinansowanie systemu pomocy społecznej • świadomość władz gminy co do roli i potrzeb sektora pomocy społecznej • zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej • istnienie organizacji pozarządowych w gminie • włączanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania pomocowe	• zwiększająca się liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej przypadających na jednego pracownika socjalnego • popadanie w rutynę i doznawanie syndromu wypalenia zawodowego przez pracowników pomocy społecznej • niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej • niewystarczająca wiedza na temat instytucji wsparcia i organizacji pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom • mała liczba wolontariuszy świadczących pomoc osobom wymagającym wsparcia

23. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice obejmowała kilkanaście zagadnień. Jej wyniki posłużyły, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, do opracowania założeń polityki społecznej gminy na lata 2014-2020. Zostały one przedstawione w części programowej strategii i zawierają działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach. Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

1. Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:

- zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego,
- wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
- pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:

- wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,

- pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia,
 - wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
- 3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:**
- usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.
- 4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:**
- zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
 - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- 5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:**
- przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
- 6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:**
- wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
 - wyzwalanie aktywności obywatelskiej,
 - rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice na lata 2014-2020, jest następująca:

**Gmina Mieszkowice skutecznie przeciwdziała problemom społecznym,
dąży do integracji mieszkańców
oraz stwarza im możliwości rozwoju**

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

Cel strategiczny 1.:

Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
2. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.
3. Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.
3. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich.
5. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
7. Tworzenie mieszkań socjalnych dostępnych dla osób o niskim statusie materialnym.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich oraz z Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Gryfinie w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.
3. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez OPS.
4. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci, opracowanie i realizacja lub

współudział w realizacji projektów oraz akcji informacyjnych na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.

5. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. Unii Europejskiej.
6. Wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości, w tym podmiotów ekonomii społecznej.
7. Inicjowanie i wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej tworzących nowe miejsca pracy, np. utworzenie w gminie spółdzielni socjalnej.
8. Podejmowanie współpracy z działającymi na rzecz osób bezrobotnych organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej o zasięgu ponadgminnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.
3. Zapewnianie osobom bezdomnym schronienia.
4. Tworzenie mieszkań socjalnych dostępnych dla osób zagrożonych bezdomnością.
5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym działającymi na rzecz osób bezdomnych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2014-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorcy, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa, bezrobocia i bezdomności.
- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,
- liczba przeprowadzonych akcji charytatywnych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba programów wsparcia zagrożonych i dotkniętych ubóstwem oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba nowych podmiotów gospodarczych, w tym liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba nowych miejsc pracy, w tym w podmiotach ekonomii społecznej,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba mieszkań socjalnych,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi lub podmiotami ekonomii społecznej.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- spadku liczby osób bezrobotnych,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych,
- ograniczenie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
- zwiększenia możliwości uzyskania mieszkania przez osoby o niskim statusie materialnym,
- poprawy dostępności i jakości usług świadczonych osobom bezdomnym.

Cel strategiczny 2.:

Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3:

1. Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników OPS-u i placówek oświatowych.
2. Promowanie w gminie zasady równości szans kobiet i mężczyzn.
3. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
4. Udzielanie przez OPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
5. Zwiększenie dostępności dla rodzin oraz osób samotnie wychowujących dzieci wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
6. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, organizowanie wypoczynku.
7. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem zasady równości płci.
8. Rozwijanie sieci i oferty świetlic prowadzących program socjoterapeutyczny.
9. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, Sądu Rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2014-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, świetlice wiejskie, świetlice opiekuńczo-wychowawcze, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryfinie i Filia w Chojnie, specjaliści, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe, Kościoły.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba dzieci objętych w placówkach oświatowych opieką pielęgniarstwa i lekarską, w tym stomatologiczną,
- liczba świetlic realizujących program socjoterapeutyczny,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z placówek wsparcia dziennego.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- poszerzenia wiedzy w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn,
- zwiększenia dostępności wsparcia, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających.

Cel strategiczny 3.:

Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

Cele operacyjne:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Monitorowanie liczby osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia
2. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej potrzebującym osobom starszym i niepełnosprawnym.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
4. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
5. Zapewnianie dostępności specjalistycznych usług opiekuńczych.
6. Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym organizowanie imprez i spotkań integracyjnych, utworzenie w gminie klubu seniora lub domu dziennego pobytu.
7. Zwiększenie dostępności kształcenia integracyjnego poprzez tworzenie grup i klas integracyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych.
8. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy likwidacji barier architektonicznych, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia.
9. Inicjowanie i wspieranie tworzenia oraz utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych).
10. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, wspólne pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2014-2020 (utworzenie klubu seniora lub domu dziennego pobytu – 2016 r.).

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki kulturalne, świetlice wiejskie, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba osób objętych wsparciem w ramach klubu seniora lub domu dziennego pobytu,
- liczba grup i klas integracyjnych oraz liczba dzieci i młodzieży do nich uczęszczających,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi,
- liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym nowopowstałych w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- podniesienia jakości funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- zwiększenia liczby osób usprawionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 4.:

Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne 1-2.:

1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
3. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do opieki pielęgniarskiej w placówkach oświatowych.
4. Zwiększenie dzieciom i młodzieży dostępu do opieki lekarskiej, w tym stomatologicznej, w placówkach oświatowych.
5. Zwiększenie dostępności w gminie usług medycznych na poziomie specjalistycznym.
6. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
7. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowego trybu życia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.
3. Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.

4. Kontynuowanie działalności funkcjonującego w gminie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin.
5. Rozwijanie oferty socjoterapeutycznej świetlic opiekuńczo-wychowawczych oraz świetlic wiejskich.
6. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
8. Zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami samopomocowymi, działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Szczegółowe działania w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom oraz zjawisku przemocy w rodzinie zawiera Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mieszkowice.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2014-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, świetlice wiejskie, świetlice opiekuńczo-wychowawcze.

Partnerzy w realizacji działań:

Placówki służby zdrowia, specjaliści, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, placówki leczenia uzależnień i ośrodki wsparcia poza gminą, organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba placówek oświatowych zapewniających dostęp do opieki pielęgniarstwa,
- liczba placówek oświatowych zapewniających dostęp do opieki lekarskiej, w tym stomatologicznej,
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba osób korzystających ze wsparcia Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty socjoterapeutycznej świetlic opiekuńczo-wychowawczych i świetlic wiejskich,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, którym zapewniono miejsce w ośrodkach wsparcia,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć przeprowadzonych wspólnie z organizacjami pozarządowymi.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia,
- poprawy stanu zdrowia mieszkańców,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 5.:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów.
2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
3. Patrowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
4. Podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
5. Poszerzenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont ulic miejskich, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2014-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, świetlice wiejskie, świetlice opiekuńczo-wychowawcze, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Placówki ponadgimnazjalne w powiecie, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna, organizacje pozarządowe, Kościół.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw, w tym popełnionych przez osoby nieletnie,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze,
- liczba przedsięwzięć podejmowanych w celu poszerzenia oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- liczba dzieci i młodzieży dowożonych do szkół,
- stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie przestępczości i jej skutków,
- zwiększenia bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 6.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
3. Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.

1. Zwiększenie liczby pracowników socjalnych OPS zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej.
2. Doksztalcanie kadry pomocy społecznej; zapewnianie pracownikom OPS możliwości podnoszenia kwalifikacji, dostępu do szkoleń, konferencji, literatury specjalistycznej.
3. Inicjowanie w gminie działalności nowych organizacji pozarządowych aktywnych w obszarze polityki społecznej.
4. Tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu w gminie podmiotów ekonomii społecznej lub podejmowaniu na jej terenie działalności przez podmioty ekonomii społecznej o ponadlokalnym obszarze działania.
5. Wspieranie działających na terenie gminy organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej, m.in. poprzez promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.
6. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej lub innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
7. Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.
8. Opracowywanie i realizacja projektów służących aktywizacji mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy Unii Europejskiej.

Szczegółowe działania w zakresie współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego zawiera Program współpracy gminy Mieszkowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2014-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.

Partnerzy w realizacji działań:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, instytucje szkoleniowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba pracowników socjalnych OPS,
- liczba pracowników OPS podnoszących kwalifikacje,
- liczba szkoleń i konferencji w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba działających w gminie organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej lub innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- liczba inicjatyw społecznych,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów służących aktywizacji mieszkańców gminy.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- zwiększenia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej,
- zwiększenia aktywności mieszkańców gminy, wzrostu liczby inicjatyw społecznych.

2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice na lata 2014-2020 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach. Działania te będą podejmowane przez wskazane powyżej podmioty zgodnie ze szczegółowym harmonogramem, ujętym w opracowywanych corocznie planach działań.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez zespół oceniający strategię. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Zespół oceniający zostanie powołany zarządzeniem Burmistrza Mieszkowic, a w jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących Strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej. Zasady działania zespołu zostaną określone zarządzeniem Burmistrza.

Zespół oceniający strategię będzie ocenił poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie przygotuje raport monitoringowy. Zawartą w nim ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie przekaze Burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej Strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji i organizacji realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. W przypadku części danych może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań ankietowych wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania lokalnych problemów społecznych podmiotach.

Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

3. RAMY FINANSOWE

Ustawa o pomocy społecznej (Art. 16b ust. 2 pkt 3 podpunkt c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych Strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 47. Ramy finansowe Strategii w latach 2014-2020.*

szacunkowa wielkość wydatków (w złotych) w latach:						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
5.840.175	4.800.000	5.040.000	5.292.000	5.460.000	5.200.000	5.300.000

*) środki finansowe zaplanowane na realizację zadań wskazanych w Strategii

4. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez radę i powinny stanowić załączniki do niniejszej strategii.

4.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice na lata 2014-2020 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Program współpracy gminy Mieszkowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Mieszkowice,
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mieszkowice.

4.2. PROJEKTY

Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze polityki społecznej. Projekty stanowią „bank pomysłów”, tzn. ich realizacja jest wskazana, ale

możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

Projekt 1. „Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych z wykorzystaniem innowacyjnych metod i technologii Eduscience”

Wnioskodawca projektu

Szkoła Podstawowa w Czelinie,
Czelin 70, 74-505 Mieszkowice
e-mail: spczelin@wp.pl

Cel główny projektu

Zwiększenie zainteresowania naukami matematyczno-przyrodniczymi.

Cele szczegółowe projektu

- wzrost umiejętności związanych z rozwiązywaniem i definiowaniem problemów badawczych,
- rozwój umiejętności posługiwania się technologiami informatyczno-komunikacyjnymi w procesie uczenia się,
- wzrost poziomu kompetencji kluczowych, kompetencji matematycznych i społecznych.

Miejsce realizacji projektu

Szkoła Podstawowa w Czelinie.

Beneficjenci projektu

Uczniowie kl. II Szkoły Podstawowej w Czelinie.

Projekt 2. „Działanie na rzecz wspierania rozwoju emocjonalnego i społecznego młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz na rzecz właściwego wyboru przez młodzież dalszej drogi kształcenia z uwzględnieniem wymogów współczesnego rynku pracy”

Wnioskodawca projektu

Gimnazjum im. Noblistów Polskich,
ul. Techników 4, 74-505 Mieszkowice.

Cel główny projektu

Zorganizowanie zajęć socjoterapeutycznych w celu wspierania rozwoju emocjonalnego i społecznego młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i wykluczeniem społecznym.

Zorganizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla młodzieży, która potrzebuje wsparcia w wyborze dalszej drogi kształcenia z uwzględnieniem wymogów współczesnego rynku pracy.

Cele szczegółowe projektu

- przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu i narkotyków,
- wskazywanie alternatywnych sposobów rozładowywania napięć, a tym samym zapobieganie agresji,
- rozwój kluczowych kompetencji społecznych: komunikacja, inteligencja emocjonalna, postawy asertywne,
- budowanie pozytywnego obrazu „JA”,
- rozpoznawanie predyspozycji związanych z wykonywaniem przyszłego zawodu,
- kształtowanie takich cech charakteru jak: sumienność, obowiązkowość, odpowiedzialność i otwartość na samokształcenie.

Miejsce realizacji projektu

Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Mieszkowicach.

Beneficjenci projektu

Beneficjenci bezpośredni:

- młodzież wytypowana do udziału w projekcie na podstawie wskazań poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz w oparciu o opinię wychowawców, rodziców, psychologa i pedagoga.

Beneficjenci pośredni:

- rodzice uczniów,
- środowisko lokalne.

Partnerzy w realizacji projektu

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowy Urząd Pracy.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieszkowice na lata 2014-2020 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów Strategii.